

TMMOB

ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI

İZMİR ŞUBESİ BÜLTENİ YIL : 27 SAYI : 302 TEMMUZ 2015

**Şubemizin 47. yılında;
ortak aklın ve bilimin yol göstericiliğinde
mücadelemizi sürdüreceğiz.**

SIEMENS

Tüm dünyada kendini kanıtlamış olan Siemens elektrik motorları, artık özel bir ismi hak ediyor: SIMOTICS

Siemens, elektrik motorlarını 100 yılı aşkın bir süredir sürekli geliştirerek üretmektedir. Günümüzde sanayide ihtiyaç duyulan tüm uygulamalara, güç ve performans gereksinimlerine, rakip tanımayan ölçüdeki geniş ürün yelpazemiz ile hizmet ve çözümler sunmaktayız. Simotics ürün ailemiz, yüksek verimli ac motorlarımızı, hareket kontrolü motorlarımızı, doğru akım motorlarımızı ve orta gerilim motorlarımızı kapsamaktadır. Bugün, tüm bu açıklamalarımız doğrultusunda, bu derecede büyük kapsama sahip elektrik motorları ailemizi, tek bir isim çatısı altında birleştiriyoruz: SIMOTICS.

Promeda

SIMOLOG

Siemens Yetkili Motor Partneri

1345 Sok. No:4-B Boran Plaza
35110 Halkapınar / İZMİR
Tel : (90) 232 459 22 22
Faks : (90) 232 459 22 90
satis@promeda.net
www.promeda.net

1954

TMMOB
ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ
ODASI
İZMİR ŞUBESİ BÜLTENİ
YIL : 27 SAYI : 302 TEMMUZ 2015

Ayda bir çıkar.
Elektrik Mühendisleri Odası
İzmir Şubesi
üyelerine ücretsiz yollarır.

Elektrik Mühendisleri Odası İzmir Şubesi Adına

Sahibi :

Mahir ULUTAŞ

Yazı İşleri Sorumlusu Murat KOCAMAN

Yayın Komisyonu

Avni GÜNDÜZ
Ahmet BECERİK
Mehmet GÜZEL
Mustafa S. ÇINARLI
Murat KOCAMAN

Yayına Hazırlayan

Kamer TÜRKYILMAZ GÜNER

Yazışma Adresi

EMO İzmir Şubesi
1337 Sok. No: 16 K: 8
Çankaya-İZMİR
Tel: 0.232. 489 34 35
Faks : 0.232. 445 49 49
izmir@emo.org.tr
http://izmir.emo.org.tr

Yayın Türü

Yerel Süreli Yayın

Baskı

Altındağ Grafik Matbaacılık
Tel/Faks: 0232 457 58 33

Baskı Tarihi

10.06.2015

Basım Adedi

3850

EMO İzmir Şubesi Bülteninde
yayınlanan her türlü haber
ve yazı izin almak koşulu ile
kullanılabilir. Yayınlanan yazı-
lardan yazarları sorumludur

Hayatı Savunmaya Devam Ediyoruz

1968 yılında İzmir Şubesi'nin kurulmasından bugüne kadar, halktan, emekten, bilimden, meslekten yana ilerici çalışmalarını sürdüren yönetim anlayışı üyelerinin artan desteği ile hayat bulmaktadır. 47. Kuruluş yılımızda Şube çalışmalarına, meslek alanlarımıza ve üye dayanışmasına katkısını esirgemeyen tüm üyelerimize bir kez daha teşekkür ederiz.

Siyasi iktidarın ortaya koymaya çalıştığı koşullardan ayrı olarak TMMOB ve ona bağlı meslek odaları; sahip oldukları bilgi birikimiyle yapmış oldukları kamudan yana emekten yana barıştan yana çalışmalar ve etkinlikler ile daha yaşanabilir bir gelecek inşa etmeye gayret etmektedirler. Birliğimiz, Soma'da yaşanan felaketten, HES şantiyelerindeki iş cinayetlerine, içilebilir su ve solunabilir hava mücadelesine, planlı ve sağlıklı kentleşmeden güvenli ve ekonomik ulaşım politikalarına kadar hemen her alanda toplumu bilgilendirme toplum yararını savunma konusunda mücadele etmiş ve bunu elli yıl boyunca sürdürebilmiştir. Bu mücadele kararlılığı, tezlerinde haklılık ve taşıdığı eşitlik duygusu ile birlikte olanaklıdır ve yıllar boyunca nesillerin bu davaya daha çok sahip çıkması ile kendine hayat bulabilir.

Seçimlerden sonra henüz yeni hükümet kurulmamış olsa da enerji alanındaki kayıp-kaçak soygunun sürdürülmede, enerji santrallerinin devri gerçekleştirilmekte ve satılmak istenen santaller görücüye çıkarılmaktadır. Mart ve Nisan ayında gerek bölgesel gerek tüm ülke genelinde yaşanan kesintiler enerji alanındaki serbestleşme siyasetinin sonunu işaret etmektedir. Akıl ve bilimin yol göstericiliğinden uzak tüm enerji politikaları doğaya, çevreye ve hayatın kendisine karşı işlenmiş suçtur.

İzmir büyükşehir belediye meclisi tarafından onaylanan Ulaşım Ana Planında yer almayan, yerel seçimlerde bir seçim vaadi olarak bilimsel verilerden yoksun ve verimsiz bir proje olarak körfez köprü tünel geçiş projesi için ÇED süreci başlatıldı. Bakanlığın gerçekleştirdiği bilgilendirme toplantısında bile "fizible" olmadığı açıklanan, kentimizle ilgili hiçbir planda yer almayan bu dayatma proje; şüphesiz İzmir'in gelişim planlarına aykırı olarak ortaya çıkartılan rant bölüşümü uygulamaları arasında yerini alacaktır. Ucuz, geliştirilebilir, güvenli kent içi toplu taşıma sistemlerini dışarıda bırakan amaçsız projelerle vakit geçirilmemelidir.

Ruhsatsız Beştepe Sarayı ve plansız Konak tüneli uygulamaları son on yılda benzer biçimde kamu denetiminden kaçırılarak gerçekleştirilen yüzlerce bölüşüm projesi arasındadır. Nasıl yapılabacağı tam anlaşılamamış nükleer santral maceramıza Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı (IAEA) da katılmış durumdadır. Ajansın hazırlamış olduğu "Entegre Nükleer Altyapı Gözden Geçirme Raporu halktan gizlenmeye çalışılmıştır. Akkuyu'nun yer lisansı ile ilgili sorunlardan nükleer atıkların ne olacağı, santralin işletmeden çıkarılmasında sorumluluğun kime ait olacağı gibi kaygılar da raporda önemli yer tutmaktadır. Nükleer santral macerası derhal sonlandırılarak, karbon emisyonunu düşürecek yenilenebilir enerji alanında yatırımlara ağırlık verilmelidir.

Enerji politikalarının dış alımla gerçekleştirdiği ve doğayı tahrip ederek uygulanmaya konulan çözümler yerine yerli üretimle desteklenecek ve toplumun her kesiminin onayı ile uygulamaya alınacak yenilenebilir enerji kaynaklarının doğru projelerle uygulanabilmesine olanak sağlamak amacıyla Odamız tarafından bir adım daha atıldı ve Ege Üniversitesi ile yenilenebilir enerji kaynakları alanındaki eğitimlerde iş birliği protokolü imzalandı. Meslek içi eğitimde gün geçtikçe daha nitelikli ve çeşitli eğitimler verilmesi tercih olmaktan çıkıp zorunluluk halini almıştır.

90'lı yıllarda siyasi iktidarların parti gözetmeksizin sahip çıktığı Kazıklı Kordon Otoyolu projesi uzun soluklu TMMOB mücadelesiyle engellenmiş ve Kordon rekreasyon alanı olarak kentin kullanımına eşitlikçi biçimde açılmıştır. Liman tarafındaki viyadük ayakları, bu kazanımın üzerinde tehdit yaratması amacıyla orada tutulmaktadır.

Hayatımız, çevremiz, doğamız, demokrasimiz ve barışımız üzerindeki her türlü tehdide karşı aklı ve bilimi savunan mücadelemizi geçmişten gelen kararlılıkla ve üyelerimizin desteği ile sürdüreceğiz.

Mahir Ulutaş

EMO İzmir Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı

Şubemizin 47. Kuruluş Yıldönümünü Kutladık

Şubemizin 47. kuruluş yıldönümü 19 Haziran 2015 tarihinde İzmir Mimarlık Merkezi'nde düzenlenen etkinliklerle kutlandı. Kuruluş yıldönümünde, İsmail Saymaz; "Gezinin Yıldönümü ve Ali İsmail Korkmaz" üzerine, Hayri Kozanoğlu ise; "Seçimler ve Toplumsal Muhalefet" üzerine söyleşilerinin ardından Tolga Çandar'ın seslendirdiği türkülerden oluşan dinleti gerçekleştirildi.

Etkinliğin açılışında Şube Yönetim Kurulu Başkanı **Mahir Ulutaş**; 13 yıllık iktidarın mühendisler üzerinde de, bütün toplumsal yapıda da ciddi tahribatlar yaptığını belirterek şunları söyledi: "Bir taraftan uyguladığı dizginsiz neoliberal politikalarla mühendislerin de dâhil olduğu emekçi sınıfları, çok geniş toplumsal katmanları mülksüzleştirdi; diğer taraftan da uyguladığı dini, gerici propagandayla toplumsal yapıyı tahrip etti. Özellikle son yıllarda bunun sonuçlarını çok ciddi bir şekilde gördük."

Etkinliğin kurgulanmasındaki süreci Ulutaş şu sözlerle ifade etti: "AKP'nin, bugün en azından bir nefes almamızı sağlayacağını umduğumuz bu gerileyişi değerlendirirken Gezi parantezini mutlaka konuşmamız gerekiyor; ama sadece geçmiş açısından değil, Gezi'nin yarattığı kardeşleşmenin bizim geleceğimiz açısından da kilit önemde olduğunu düşünüyoruz. etkinliğimizi programlarken, sade-

ce seçim sonuçlarını değerlendirme, toplumsal muhalefet olarak bizlerin ne yapması gerektiğini konuşmanın yanında, Gezi'yi de konuşalım istedik."

Mahir Ulutaş'ın konuşmasının ardından **İsmail Saymaz** Gezi direnişinin toplumsal yansımalarına değinerek şunları ifade etti: "Gezi Parkı'nda yer alanlar, onu başkaca ve kendi yerel özellikleriyle ve renklilikleriyle tarif ediyorlar. Bunlar bazen birbirine zıt bile olabiliyor. İktidar elbette başka bir biçimde tarif ediyor ve değişik muhalefet odakları, değişik siyasi eğilimler, hepsi bulunduğu yere göre Gezi'yi farklı tarif ediyor. 2 yılın sonunda AKP iktidarının bir parti olmaksızın iktidar kuramayacak aşamaya gelmiş olmasının arkasında en büyük gerekçe olarak Gezi Parkı duruyor. Her ne kadar Gezi Parkı'na sempati duyanlar 2 yıldır onu tarif etmekle meşgulseler de, iktidar açısından vaziyet çok somuttur. İktidar, o sokaktan gelen özgürlük ve doğru- dan demokrasi arzusunun kendisine

kastettiğini çok iyi bilmektedir." Gezi sürecinde yaşamını yitiren Ali İsmail Korkmaz ile ilgili olarak bilgiler veren Saymaz; Ali İsmail Korkmaz'ın ölümüne ilişkin ayrıntıları, mahkeme sürecini katılımcılarla paylaştı.

Saymaz; Ali İsmail Korkmaz davası ile ilgili olarak şunları söyledi: "Ali İsmail'in şahsında, Türkiye'de adalet talep edenler, tekmelenmiştir. Ali İsmail'e tekme atan ve onun ölümüne neden olan polis sadece bir polis değildir; Adalet ve Kalkınma Partisi adına insan öldüren devlettir. Bu 2 yılın sonunda geldiğimiz süreçte, aslında her ne kadar yargı aşamasına götüremesek de, billur bir biçimde o devlet şiddetinin görünür olmasını sağlamakta bir adım ilerlemiş olduk. Bugünden sonrası için, bu yapının açığa çıkarılması; sadece dövenlerin değil, aynı zamanda emir verenlerin de yargı önünde hesap verebilmesini sağlamak gerekir."

Prof. Dr. Hayri Kozanoğlu ise ko-

nuşmasında şunlara yer verdi: “2013 Gezi isyanı Türkiye’de bir dönüm noktası oldu. Gezi’nin en önemli bir niteliği de şudur: Kapitalizm ve hayatın gerçekleriyle bağdaşmaz diye düşünülen, bize hep böyle dayatılan sol değerlerin hayatta bir karşılığının olduğu görülmüştür. Toplumsal muhalefet açısından 7 Haziran seçimlerinin en büyük önemi, AKP iktidarını geriletme. Gerçekten bu anlamda çok ciddi bir adım atıldı. Çünkü tamamen AKP’yi siyaset sahnesinden silmek iddialarını ortadan kaldırmak gerçekçi değildi, varılabilecek olan yer geriletmekti.

Koalisyon kurmanın çok fazla bir anlamı şu aşamada olmayabilir veya birinci öncelik olmayabilir. O anlamda da bileşenlerin birbirleriyle uzlaşmaktan çok, bu toplum içerisinde bir arada yaşamayı kabul etmek noktasından hareket etmeleri bence yeterli olacaktır. bizim gelecekte kuracağımız toplumun nüvelerini, Gezi’de yaratılan dayanışmanın iyi örneklerini yerlerde de yaratmaya çalışacağız; ama öbür taraftan da bütün yurttaşlar için

geçerli olan temsili demokrasiyle gerçekleştirilebilecek olan taleplerden de vazgeçmeyeceğiz. Bunlar kolay mı; değil. Ama zaten toplumsal mücadeleler, ezilenlerin yanında verilen mücadeleler hiçbir zaman kolay olmadı; Türkiye’de de, başka yerlerde de kolay olmayacak. Ama eminim, sizler de kolay değil, zoru gerçekleştirmeye soyunan insanlar olduğumuz için, Elektrik Mühendisleri Odası gibi örgütler de bu zoru gerçekleştirmeye soyunan örgütler olduğu için ve dayanışma toplumunun gereklerini yerine getirdikleri için de bunu gerçekleştireceğiz.

Dünyanın hiçbir yerinde, Türkiye’deki mühendis örgütlenmesi kadar halkçı, toplumdan yana olan, ezilenlerin sorunlarını kendi sorunu kabul eden bir mühendis örgütlenmesi yoktur.”

Söyleşinin ardından **Tolga Çandar**’ın dinletisiyle kuruluş yıldönümü etkinlikleri tamamlandı.

Şube Denetçileri Toplantısı

Şubemizin 30.Dönem Olağan Genel Kurulu’nda seçilerek göreve getirilen Şube Denetçilerimiz 2015 yılı temsilcilik denetleme takvimini belirlemek ve önceki çalışmalarını değerlendirmek amacıyla 29 Mayıs 2015 tarihinde Şubemizde toplantı gerçekleştirdi.

Şube Denetçileri Ali Fuat Özbay, Bülent Damar ile Şube Teknik Müdürü Ali Fuat Aydın ve Şube Müdürü Barış Aydın’ın katıldığı toplantıda; 2014 yılında gerçekleştirilen denetlemelerin ve sonuçlarının genel bir değerlendirilmesinin ardından, 2015 yılı temsilcilik denetleme takvimi oluşturuldu.

Toplantıda, denetimlerin en az iki üyenin katılımı ile olması, denetime katılan üyelerden en az birinin asıl olması koşulunun sağlanması, Manisa ve Aydın İl Temsilciliği denetlemelelerinde Şube Muhasebe Görevlisinin,

ilçe temsilciliklerinde yapılan denetlemelerde ise o ilçe de görevli teknik görevlilerin hazır bulunması kararlaştırılarak 1.dönem temsilcilik denetleme takviminin il/ilçe temsilcilerini yazılı olarak bildirilmesi benimsendi.

Ege Üniversitesi ile Odamız Arasında Teknolojik ve Bilimsel İşbirliğinin Adımları Atıldı

Ege Üniversitesi ile Odamız arasında, yenilenebilir enerji uygulamalarına yönelik eğitim çalışmaları konusunda işbirliği protokolü 25 Haziran 2015 tarihinde imzalandı.

Ege Üniversitesi adına Rektör Prof. Dr. Candeğer Yılmaz, EÜ Güneş Enerjisi Enstitüsü Müdürü Prof. Dr. Günnur Koçar, Elektrik Mühendisleri Odası adına Yönetim Kurulu Başkanı Hüseyin Yeşil, İzmir Şubesi Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Alpaslan Güzeliş, Yazman Üye Murat Kocaman tarafından imzalanan protokol kapsamında; Elektrik Mühendisleri Odası (EMO) üyelerinin yenilenebilir enerji kaynaklarından elektrik enerjisi üretimi konusundaki çalışmalarını daha sağlıklı yapabilmeleri amacıyla eğitimler düzenlenecek.

Törende EÜ Güneş Enerjisi Enstitüsü'nden Yrd. Doç. Dr. Ahmet Eryaşar, Yrd. Doç. Dr. Numan Sabit Çetin, EMO İzmir Şubesi Yönetim Kurulu Üyesi Hasan Şahin, MİSEM Daimi Komisyonu Üyesi Musa Çeçen, Şube Örgütlenme Sekreteri Mustafa

Çınarlı, Şube Müdürü Barış Aydın ve Teknik Görevli Zehni Yılmaz da hazır bulundu.

İmza töreni öncesinde EMO Yönetim Kurulu Başkanı Hüseyin Yeşil; EMO olarak üniversitelerle yoğun ilişkilerinin olduğunu, akademik kamplar, üniversite bölüm başkanları toplantıları ve MİSEM eğitimleri ile bu ilişkiyi sürekli güncel tutmaya çalıştıklarını ifade etti. İşbirliği protokolünden duyduğu memnuniyeti belirten Yeşil'in ardından EMO İzmir Şubesi Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Alpaslan Güzeliş; mühendislik eğitiminin üniversite ile sınırlı olmadığını, mühendislerin yaşam boyunca öğrenmek zorunda olduğunu bu nedenle eğitimlerin sürdürülebilir olmasını, üniversite-meslek odası işbirliğini önemsediklerini dile getirdi.

EMO MİSEM Daimi Komisyonu Üyesi Musa Çeçen de Türkiye'de üniversite kavramının içinin boşaltıldığını, bu nedenle meslek odası-üniversite ilişkisi güçlendirildiğinde bu boşluğu doldurabileceğini ifade etti.

EÜ Güneş Enerjisi Enstitüsü Müdürü Prof. Dr. Günnur Koçar ise EMO ile sempozyum, panel, kongre işbirliğini eğitimlere de taşıdıklarını belirtti. Bugüne kadar ortak yapılan eğitimlerle 300 elektrik mühendisinin sertifika aldığını belirten Koçar; güneş konusunda olduğu gibi rüzgar ve biyokütleden elektrik üretimi konusunda yapılacak eğitimlerde de ortak çalışmaların sürdürüleceğini açıkladı.

EÜ Rektörü Prof. Dr. Candeğer Yılmaz ise konuşmasında şunlara değindi: "Ege Üniversitesi bu yıl 60. yaşını kutluyor. Hedefimiz üniversiteyi yeni anlayışla bezemek. Artık 3. Kuşak üniversite adıyla ürettiği bilgiyi toplumla çok erken buluşturmak önemli. Şu anda bilginin kullanılabilir, somut, katma değeri yüksek ürünlere dönüşmesi gerekiyor. Dolayısıyla üniversiteler, meslek odaları, sanayi ilişkisi kurulmaya başlandı. Ege Üniversitesi olarak yaşam boyu eğitim ve öğrenime çok önem veriyoruz."

Yılmaz konuşmasında ayrıca staj konusunda İşkur ile yaptıkları proto-

kol kapsamında; staj yapan öğrencilerin daha nitelikli staj süresi, işverenin kendi işyerinde öğrenciyi daha iyi yönlendirebilmesi ve staj sonrasında istihdam olanağı ile ilgili bilgi vererek Odamızdan staj konusunda destek beklediklerini ifade etti. Konu ile ilgili ortak çalışmalara Eylül ayında başlanabileceği değerlendirildi.

Oda üyelerinin Ege Üniversitesi'nde yüksek lisans alanlarına yönlendirilmesi ile ilgili çağrıda da bulunan Prof. Dr. Candeğer Yılmaz'a Odamızın çalışmaları arasında yer alan Bilimsel Dergi ile ilgili bilgi verildi.

İmza töreni öncesinde Prof. Dr. Candeğer Yılmaz ile MİSEM eğitimlerinde yer alan yüksek gerilim tesisi uygulamaları ve elektrik elektronik mühendisliği bölümünün eğitimlerinde kullanılmak üzere tesis edilmesi planlanan yüksek gerilim tesisi kurulması konusunda işbirliği kararlaştırıldı.

Protokol kapsamında neler olacak?

Güneş Enerjisi Enstitüsü bünyesinde eğitimler verilecek. EMO, eğitim müfredatı ve eğiticilerin belirlenmesine yönelik olarak da Enstitüden destek alacak. EMO ayrıca üyelerine eğitimden yararlanmaları için gerekli olan malzeme, ders notları, servis ve

ulaşım imkanlarını da sağlayacak.

EMO üyeleri, yeni iş alanı olarak, yönetmelik kapsamında verilecek eğitimlerin ardından yenilenebilir enerji kaynaklarından elektrik üretimine ilişkin elektrik mühendisliği hizmetlerini serbest müşavir mühendis olarak yürütebilecekler. Bu alanda elektrik mühendisi olmayan kişilerin faaliyet göstermesi önlenerek, hem elektrik mühendislerinin iş alanlarına sahip çıkılmakta, hem de bu alanda yanlış ve yetersiz kurulum, projelendirme gibi sorunlar nedeniyle yurttaşlarımız açısından oluşabilecek kayıp ve zararların da önüne geçilmiş olacaktır.

Aydın Efeler Belediye Başkanı Şubemizi Ziyaret Etti

Üyemiz aynı zamanda Aydın Efeler Belediye Başkanı olan Mesut Özakcan Şubemize 8 Haziran 2015 tarihinde ziyaret gerçekleştirdi.

Ziyarette, Şube Yönetim Kurulu Başkan Yard. Alpaslan Güzeliş, Şube Saymanı Ahmet Becerik, Şube Müdürü Barış Aydın ve Şube Örgütlenme Sekreteri Mustafa S.Çınarlı da hazır bulundu.

Aydın ilinin büyükşehir olmasının ardından oluşturulan Merkez Efeler Belediyesi başkanı seçilen meslektaşımız ve önceki dönemlerde Aydın İl Temsilcisi olarak görevini yapmış olan Mezut Özakcan tarafından gerçekleştirilen ziyarette Efeler Belediyesinin yerel seçimlerden genel seçimlere

kadar geçen süre içerisinde yapmış olduğu çalışmalar hakkında bilgi verdi. 7 Haziran 2015 Milletvekili Genel Seçimleri sonuçlarının da değerlendirildiği toplantıda, yerel yönetimlerin

çalışmalarının daha sağlıklı yürütülebilmeleri amacıyla meslek odaları ile işbirliğinin geliştirilmesinin kent için önemi ifade edildi.

Ahmet Nüvit Özkütük'ü Yitirdik

8628 sicil nolu üyemiz Ahmet Nüvit Özkütük 13 Haziran 2015 tarihinde aramızdan ayrıldı. 1952 yılında Karabük'te doğan Ahmet Nüvit Özkütük; 1979 yılında ADMMA Elektrik Mühendisliği Bölümü'nden mezun olmuştu. Bir süre Kardemir Demir Çelik'te çalışan Özkütük, serbest çalışmaktaydı. Evli ve bir çocuk babası Ahmet Nüvit Özkütük'ün ailesine ve meslektaşlarımıza başsağlığı dileriz.

Üye Ziyaretleri

Bina otomasyonu uygulamaları alanında çalışan Vizyoline firmasında çalışan meslektaşlarımız Serhat Akmeşe, Bülent Uğur ve Serdar Tugay; 9 Haziran 2015 tarihinde Örgütlenme Sekreteri Mustafa Çınarlı tarafından ziyaret edildi.

Ekim ayında gerçekleştirilecek Elektrik Tesisat Ulusal Kongre ve Sergisi hazırlıklarının paylaşıldığı ziyarette Şubemiz tarafından gerçekleştirilen etkinlikler, Çarşamba günleri gerçekleştirilen Mühendislik Geliştirme Seminerleri, MİSEM eğitimleri ve Rüzgar Sempozyumu ça-

lışmaları ve EMO Genç üyelerinin staj çalışmaları hakkında bilgilendirme gerçekleştirildi. Bina otomasyonu uygulamalarının doğru ve sağlıklı olarak

geliştirilmesi için proje aşamasında işletme senaryosunun oluşturulmasının önemi konusunda görüş alışverişinde bulunuldu.

Rüzgar santralleri için kanat üretimi gerçekleştiren TPI Kompozit Kanat San. ve Tic. A.Ş firmasında çalışan üyelerimiz Atilla Hacıoğlu ve Oğuz Özçelik 10 Haziran 2015 tarihinde Örgütlenme Sekreteri Mustafa Çınarlı tarafından ziyaret edildi.

Ekim ayında EMO İzmir Şubesi ve MMO İzmir Şubesi iş birliğiyle gerçekleştirilecek Rüzgar Sempozyumu hazırlıklarının paylaşıldığı ziyarette Şubemiz tarafından gerçekleştirilen etkinlikler, Çarşamba günleri gerçekleştirilen Mühendislik Geliştirme Seminerleri, MİSEM eğitimleri ve Elektrik Tesisat Ulusal Kongresi çalış-

maları hakkında bilgilendirme gerçekleştirildi.

Rüzgar enerjisi uygulamalarında mühendislik çalışmaları, ülkemizde yerli malzeme üretiminin gelişmesi-

nin önemi, yenilenebilir enerji alanındaki toplumun kabul edeceği politikaların ve rüzgar enerji alanındaki teşvik sisteminin geliştirilmesi konularında görüş alışverişinde bulunuldu.

EMO Onur Kurulu'ndan

EMO 44. Dönem Onur Kurulu'nun 19 Haziran 2015 tarihinde yapmış olduğu toplantıda;

Özgür Güneş'in (54308) üretmiş olduğu mühendislik hizmetlerini mesleki denetime sunmadığı görüldüğünden, **İlhan Nuri Doğu** (4932) ve **Selim Kavurmacı** (22270) sorumluluklarını yerine getirmediklerinden 263 TL hafif para cezası ile cezalandırılması kararlaştırılmıştır.

Ayrıca; **Mazhar Muhtar Toğrul** (4486), **Abbas Sevgi** (8153), **Tamer Sürücüoğlu** (8625), **Celal Aşıcı** (28898), **Öztekin Dursun** (11402), **Erbil Sirel** (1887), **Abdullah Taşdelen** (23743), **Ahmet Özel** (17192), **Kadir Tan** (3810), **Yücel Üre** (47114) hakkında sorumluluklarını yerine getirmedikleri gerekçesiyle yazılı uyarı cezası verilmesi kararlaştırılmıştır.

Tüpraş'ta Çalışan Üyelerimiz Ziyaret Edildi

Tüpraş Aliağa rafinerisinde çalışan üyelerimiz 25 Haziran 2015 tarihinde Örgütlenme Sekreteri Mustafa Çınarlı ve Şube Müdürü Barış Aydın tarafından ziyaret edildi.

Ziyarette iş yeri temsilcileri Ali Erener ve Ezgi Kömürcü ile üyeler Abdullah Öge, Ender Zenginobuz, Türker Canbazer, Osman Altun, Erman

Özderli ve Özgür Karahan ile bir araya gelindi.

Ziyarette Şubemiz tarafından gerçekleştirilen etkinlikler, Çarşamba günleri gerçekleştirilen Mühendislik Geliştirme Seminerleri, MİSEM eğitimleri ve temsilciliklerde gerçekleştirilen seminerler hakkında görüş alışverişinde bulunuldu ve Ekim ayın-

da gerçekleştirilecek Elektrik Tesisat Ulusal Kongresi ve Sergisi hakkında sürdürülen hazırlıklar hakkında bilgilendirme gerçekleştirildi.

Oda tarafından yayınlanan kitaplara elektronik ortamda erişimler ilgili çalışmaların geliştirilmesinin önemi-ne değinildi.

Bina ve Tesislerde Elektriksel Test ve Ölçüm Yöntemleri

Odamız, Fluke ve NETES Mühendislik tarafından birlikte düzenlenen "Bina ve Tesislerde Elektriksel Test ve Ölçüm Yöntemleri" konulu seminer 9 Haziran 2015 tarihinde Netes firması Teknik Destek Uzmanı Muzaffer Tüntül'ün sunumuyla Anemon Çiğli Hotel'de gerçekleştirildi.

Seminer; Şubemiz Eğitim Sorumlusu Zehni Yılmaz ve Fluke Türkiye Sorumlusu Rauf Ensari'nin açılış konuşmalarıyla başladı.

Açılış konuşmalarının ardından Muzaffer Tüntül; örnek uygulamalarla tesisat test cihazları, topraklama test

cihazları, termal kameralar ve güç kalitesi analizörü hakkında bilgi aktardı.

Kemalpaşa İlçe Temsilciliği Oluşturuldu

EMO Yönetim Kurulu'nun 06.06.2015 tarih ve 44/38 sayılı oturumunda; Kemalpaşa ilçesinde İlçe Temsilciliği açılmasına ve 14104 sicil nolu üyemiz **Mükrem Zülkadiroğlu**'nun Temsilcilik görevine, 21715 sicil nolu üyemiz **Levent Özcan**'ın Temsilci Yardımcılığı görevine atanmasına karar verilmiştir. Üyelerimize görevlerinde başarılar dileriz.

Yeni Asansörler Bakım İşletme ve Periyodik Kontrol Yönetmeliği Sorunlu Bir Şekilde Yayınlandı

"Asansör Bakım, İşletme ve Periyodik Kontrol Yönetmeliği" Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından 24 Haziran 2015 tarih ve 29396 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe girdi.

Böylelikle asansörlerin monte edilmesinden sonraki kurallarını belirleyen ve 18 Kasım 2008 tarihli ve 27058 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Asansör Bakım ve İşletme Yönetmeliği de yürürlükten kaldırılmış oldu. Uzun süredir Bakanlıklarla yürütülen görüşmeler, açılan davalar, kamuoyunu bilinçlendirme çabalarımıza rağmen yönetmelik yine asansör derneklerinin etkisi ile mühendisiz, kamunun hiçbir şekilde içerisinde yer almadığı, yargı kararlarının dikkate alınmadığı bir şekilde yayımlanmıştır.

Yetkili Mühendis Tanımı Sorunlu

Asansörlerin projesinden, tasarımı, montajından, işletilmesi ve bakımları süresince bir Mühendis sorumluluğunda üretilmesi gerekmektedir. Her gün yeni EN harmonize normları ve diğer mevzuat kuralları gündeme gelmekte, bu nedenle tasarım, üretim ve montaj metodolojisi değişmektedir. Bu değişimlerin takip edilmesi, üretim ve montaj ve tasarım sistemine adapte edilmesi tamamen bir mühendislik hizmetidir.

Öte yandan asansörlerin binaya uyumlu hale getirilmesi, kuyu, kabin, makina dairesi ölçülendirilmesi, trafik hesaplarının yapılması ve kontrol edilmesi, binanın diğer mekanik, elektrik ve inşaat ve mimari özelliklerine entegrasyonunun sağlanması, her binanın özelliğine ve yapı ruhsat eki

projelerine uygun asansörün seçimi, tasarımı, elektriksel verimliliği ve projelendirilmesi ve buna uygun montaj süreçlerinin tasarlanması mühendis sorumluluğundadır.

Odamız tarafından hazırlanan EMO Asansörlere ait Elektrik Mühendisliği Hizmetleri Yönetmeliği'nde (RG 29.07.2011 /28009) elektrik mühendislerinin hak ve yetkileri tanımlanmıştır.

Günümüzde mühendislerin tasarım süreçlerinde yer almadan üretilen hizmetlerin yarattığı sıkıntılar bilinmektedir. Doğru tasarlanmamış bir asansörün kuyu, makina dairesi, kat yükseklikleri, çatı mesafeleri, makina ve motor seçimine kadar binaya uygunluğunda önemli sorunlar yaşanmakta ve bu sorunlar nedeniyle binalara yapı kullanma izin belgesi (oturma izni) verilmemektedir. Bu durum hem kullanıcıyı, hem asansör firmasını sıkıntıya sokmaktadır. Gelişmiş teknolojilerin kullanıldığı birçok mühendislik hesapları ve tasarım yöntemlerinin geliştiği dünyamızda mühendislerin rolü çok daha fazla artmaktadır.

Odamız tarafından yukarıdaki görüşler çerçevesinde Danıştay'a açılan dava sonucunda asansör firmalarında elektrik/elektronik mühendislerinin istihdamının zorunlu olduğu yönünde karar verilmiştir. Danıştay 10.Dairesi, mevcut yönetmelikte "asansör monte eden" ile "yetkili servis" tanımlarını elektrik/elektronik mühendisi ibaresi içermediği gerekçesiyle iptal etmiştir. Odamız tarafından açılan diğer bir dava sonucunda da Türk Standartları

Enstitüsü'nün (TSE) "Yetkili Servisler-Asansörler, Yürüyen Merdivenler ve Yürüyen Yolcu Bantları için Kurallar"ın (TS 12255 standardı) "Yetkili Servis" başlıklı maddesi ile "Çalışanların özellikleri ile ilgili kuralları" belirleyen maddesinin; "elektrik/elektronik mühendislerinin istihdamının zorunlu olması gerektiğini" açıkça ifade ederek iptal etmiş olmasına karşın; Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, firma, dernek ve bazı meslek odası temsilcilerinin "asansör sektörü iki ayrı mühendis istihdamına hazır değil" gibi gerekçeleri sonucunda elektrik/elektronik veya makina mühendisi'nin birinin istihdamını zorunlu hale getirmiştir. Danıştay kararlarına rağmen elektrik/elektronik mühendislerinin asansör firmalarında zorunlu istihdamının önüne geçilmek istenmiştir.

Yetkili Servislerde Elektrik/Elektronik Mühendisi Eksik

Yetkili Servisler ile ilgili şartlar; kısmında Servis teknik sorumlusu olarak, "makina veya elektrik veya elektrik-elektronik veya mekatronik alanlarında mühendislik/teknoloji fakültelerinin birinde yükseköğrenimini tamamlamış olması gerekir." ifadesi yukarıda da belirtildiği üzere yetkili servisler konusunda Danıştay 10. Dairesi tarafından verilmiş olan karara aykırı bir uygulama getirilmek istenmektedir. Bu nedenle Servis teknik sorumlusunun, en az birinin EMO tarafından yetkilendirilmiş Elektrik ve/veya Elektronik Mühendisi olması gerekmektedir.

Periyodik Kontrollerin Kamusallık Önceliği Devre Dışı

İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile Bazı KHK Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'da "asansörlerin yıllık periyodik kontrolünü yapacak belediyeler ile yetkilendirilmiş muayene kuruluşlarının sahip olması gereken şartlar, yıllık periyodik kontrol esasları ile yıllık periyodik kontrol ücretleri Türkiye Belediyeler Birliği, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği ve Türk Standartları Enstitüsü temsilcilerinin de yer alacağı bir komisyon tarafından belirlenir. Konuya ilişkin düzenlemeler, komisyon kararları doğrultusunda Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından yapılır." ifadesi bulunmaktadır. Bu nedenle periyodik kontrol esasları, kontrol ücreti, muayene kuruluşlarının sahip olması gereken şartlar, Türkiye Belediyeler Birliği, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği ve Türk Standartları Enstitüsü temsilcilerinin de yer alacağı bir komisyon tarafından belirlenmelidir. Bu nedenle yönetmelikte belirtilen şartların ilgili komisyon tarafından onaylanmadan yürürlüğe girmesi sakıncalıdır.

Ayrıca İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile Bazı KHK Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile 5393 sayılı Belediye Kanunu 15. maddesinde ve 22/2/2005 tarih 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu 7. maddesi değişikliği yapılmıştır. Bu değişikliklerde "**Belediye sınırları içerisinde, yapı ruhsatı veya yapı kullanma izni hangi idare tarafından verilmiş olursa olsun, hizmete sunulacak olan asansörlerin tescilini yapmak, ilgili teknik mevzuat çerçevesinde yıllık periyodik kontrollerini yapmak ya da yetkilendirilmiş muayene kuruluşları aracılığıyla yaptırmak, gerekli hâllerde asansörleri hizmet dışı bırakmak.**" ifadeleri yer almaktadır. Bu nedenle ilgili idarelerin A Tipi Muayene kuruluşlarına asansör peri-

yodik denetimlerini yaptırmak zorunluluğu bulunmamaktadır.

2012/6 sayılı Anayasa Mahkemesi Kararının gerekçesinde "...Devlet ya da diğer kamu tüzel kişileri tarafından ya da bunların gözetim ve denetimleri altında, genel ve ortak gereksinimleri karşılamak, kamu yararını ya da çıkarını sağlamak için yapılan ve topluma sunulmuş bulunan sürekli ve düzenli etkinlikler olarak tanımlanan kamu hizmetinin, kamu hukukunun genel ilkeleri gereğince, doğrudan idarenin kuruluş ve kurumları eliyle, kamusal yönetim biçimine göre yürütülmesi asıl ve olağandır..." denmiştir.

Bu bakımdan asıl olarak kamusal hizmet olan asansörlerin, üretimi aşamasında Bilim ve Sanayi Bakanlığının, yapıya montajı ve kullanıma açılması ve periyodik kontrol aşamalarında da 3194 sayılı İmar Kanunu hükümlerine göre belirlenen yetkiler çerçevesinde belediyeler ve /veya Valiliklerce yapılması gerekmektedir.

Asansör Periyodik Kontrol Kuruluşlarının Yapısı Yeniden Belirlenmeli

Asansör periyodik kontrol muayene kuruluşlarında görevlendirilmesi zorunlu olan personele ilişkin önemli itirazımız bulunmaktadır. Asansör elektrik ve makina mühendisliği uzmanlıklarının ortak çalışma alanıdır. Yalnızca makina mühendisliği ya da yalnızca elektrik mühendisliği alanına ait değildir. Bu nedenle bu şirketlerin personel yapısında teknik konulardan sorumlu iki mühendis bulunması, bu şirketler tarafından yapılacak olan kontroller sonucu düzenlenecek tutanaklarda elektrik ve makina mühendisinin birlikte imzalarının aranması zorunludur.

Odamızın açtığı tüm davalarda bu esasın gözetilmesi istenmiş ve bu istemimiz de Danıştay tarafından kabul görmüştür. Sadece bu gerekçe ile

Danıştay 10. Dairesi'nin Bakanlık ve Türk Standartları Enstitüsü aleyhine açmış olduğu davalar Bakanlık ve Türk Standartları Enstitüsü yönetmelik ve standart içerisinde asansör monte eden şirketlere ilişkin tanım ve yetkili servis tanımları "Elektrik Mühendisine tanımda yer verilmemesi" gerekçesine dayandırılmıştır.

Nitekim o zamandan bu yana yaşanan asansörle ilgili kazalarda elektrik sistemlerinde yapılan hatalardan kaynaklanmaktadır ve ne yazık ki bunları kontrol eden bir mekanizma yine kurulmamıştır. Komisyonunda Elektrik Mühendisi personel bir yük olarak görülmüş ve bu yükü sektörün kaldıramayacağı söylenmiştir. Halbuki, firmalar için iyi yapılabilmesi için gerekli olan sermaye ve donanımları hazırlamakla yükümlüdür. **İnsanların can ve mal güvenliği riske atılmış olacağından ucuz olması düşüncesi ile yapılan işe ilişkin hiçbir esastan vazgeçilemez.**

Komisyon Oluşturulma Biçimi Sorunlu

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 15. maddesinin (s) bendinin 2. paragrafında yıllık periyodik kontrolleri yapacak olan belediyeler ile yetkilendirilmiş muayene kuruluşlarının Bakanlık, Türkiye Belediyeler Birliği, TMMOB ve TSE temsilcilerinden oluşacağı açıkça belirtilmiştir.

Buna karşın Komisyonunda adı geçen kanunda belirtilmeyen kuruluş temsilcilerinin katılımı ile bir Komisyon oluşturulmuştur. Hiç kimsenin kaynağını kanundan ve Anayasa'dan almayan bir yetkiyi kullanamayacağı açıktır. Bu durumda kanunda belirtilmemiş olan kuruluşlara kanunda olmayan bir yetki tanınmıştır. Bu kuruluşlar görüşlerini söyleme hakkına elbette ki sahiptirler. Ancak kararların alınmasına katılamazlar, lehte ve aleyhte oy kullanamazlar. Böylesi bir komisyonun almış olduğu karar hukuksal açıdan sorunludur.

Fiyordlara Çarpan Dalgaların Gücü ve SOMA

Av. M. Zeki İşlekel
zeki.islekel@emo.org.tr

Fiyordlara ilişkin belgeselleri izlediğinizde, denizin bittiği yerde yükselmeye başlayan devasa kayalıklar ile onları yine onlara çarpan devasa dalgaları görürsünüz. İlk hissettiğiniz dalgaların çaresizliğidir. Dalgalar tüm güçleri ile kayalara çarpmakta ve geri çekilmektedirler. Sonra tekrar, sonra tekrar sonra tekrar. Bu binlerce belki milyonlarca yıldır böyledir. Dalgalar hep çarpar ve kayalar hep yerinde duruyormuş gibidirler.

Aslında öyle değildir. Çarpan her dalga kayalardan bir parça koparır. Bu yüzden fiyortlar korkunç girintili çıkıntılı, düzensizdirler. Bunu fiyortların bir uçaktan, helikopterden, uçan herhangi bir araçtan baktığınızda anlarsınız. Ya da haritalara baktığınızda anlarsınız. Fiyortlar binlerce, belki milyonlarca koydan, burundan oluşur. Bu yüzden Norveç haritasını çizmek herhalde çok zor olmuştur.

İş kazalarında dünya üçüncüsü. Avrupa birincisiyiz. Bu cümleden sonra hep fiyortlara çarpan dalgaları seyrettiğimde yaşadığım duyguyu yaşadım. Soma'da da bu duyguyu hissettim.

Sanıklar ve suçtan zarar görenler yani ölenlerin yakınları. Hepsinin birden çaresizliği ve öfkesi. Hepsinin çaresizlikten kaynaklanan öfkeleri salonun duvarlarına çarpıyordu. Bir sanık vekili (işveren vekili) savunma yaptığında ortam birden gerildi. Yakını ölenler savunmadaki doğal unsurların

ifade edilmesine sinirlendiler. Ölenlerin eylemlerinin tartışılmasına sinirlendiler. Sanık vekili şaşkın bir çaresizlikle görevini yaptığını söyledi. Şikayetçi avukatlarından bir kişi de biraz daha dikkatli ifade kullanmasını söyledi. Sanık vekili ben işimi yapıyorum, beni kısıtlama hakkınız yok dediğinde salon yeniden gerildi. Hakim oturuma yarım saat ara verdi. Dışarıya çıktık. 10-15 dakika sonra ölenin müşteki yakını bir kadın kendi kendine konuşuyordu. “Ne biçim meslekleri var bunların? Ne sivri dilli insanlar* Nasıl bir iş bu?” diyordu. Müşteki Avukatı kendisi ile konuşmuş besbelli. Böyle olacak demiş.

Bir güvensizlik var. Sanıklarda kurban ediliyoruz inancı. Müştekilerde suçlulara hiçbir şey olmayacak inancı. Bütün izler birbirine karışmış durumda.

Ortada büyük bir suç var. En az 301 kişinin ölümüne sebebiyet vermek. Bir kişi ya da birden fazla kişi bu suça neden oldu. İnsanlar iki duygu birden yaşıyorlar. Suçlular bulunsun ve bir daha kimsenin başına böyle bir şey gelmesin.

Ceza Hukukunun ana amaçlarından birisi, mağdur ya da yakınlarının intikam duygularını tatmin etmektir. Ancak bütün amacın bu olduğu ileri sürülemez. Aksi takdirde İhkakı hak, yani hakkı olanı kendiliğinden almak gibi bir suç olmazdı.

Ceza Hukukunun diğer amacı ise başka kişilerin aynı eylemi yapmasını, failin ise tekrarlamasını engellemektir. Bu da “cezanın caydırıcılığı” amacıdır.

Cezaların caydırıcılığının suçun önlenmesine etkisi ceza hukuku teorisinde çok uzun süredir tartışılmaktadır. Bugün ceza teorisyenlerinin genel olarak katıldığı görüşü yine bir ceza teorisyenisi olan ve Modern Ceza Hukuku'nun kurucularından sayılan Cesare Becceria (1738-1794), "kaçma ihtimali olmayan bir hapis cezasının, kaçma ihtimali olan idam cezasından daha caydırıcı olduğunu belirtmektedir. Cesare Becceria'nın bu ifadesi İdam Cezasına karşı çıkış gerekçelerinden birini oluşturur. Becceria'nın Suçlar ve Cezalar isimli kitabında belirtilen bazı ilkeler, insan hakları evrensel beyannamesine geçtiği gibi dünyada idam cezasına karşı hareketin başlatıcısı olma sıfatını da taşır.

Bu tartışma bizi cezanın suçu önlemenin tek yolu mu olduğuna götürdüğü açık. Soma’da Ağır Ceza Mahkemende yapılmakta olan faaliyet ve bunun sonucu çıkabilecek olan ağır cezalar bundan sonra iş kazaları sonucunda insan ölümlerini engelleyebilecek midir? (Bu arada “kaza” ifadesini kullanmaktan çekiniyorum. Bundan sonra da kullanmayacağım. Soma da ya da başka yerde yapılan eylemin kanuni adı Taksirler, ya da bilinçli taksirle, ya da olası kastla Adam öldürmedir.

Sanıklar Adam öldürme suçu ile yargılanmaktadır. ayrıca buradaki fil kaza ile ölme değildir. Öldürmedir. Kısaca cinayettir)

Suçun önlemenin en önemli unsuru suçun doğmasına engel olacak mekanizmaları oluşturmaktır.

Kamu burada devreye girer. Çünkü Anayasa'ya göre, işçilerin sağlıklı bir ortam içerisinde çalışmasını sağlamak Anayasa'ya göre devletin görevidir. İnsanların yaşam hakkını korumak devletin görevidir. İnsanların vücut bütünlüğünü korumak devletin görevidir. Devlet bir yerde çalışan işçilerin yaşamlarının önlenabilir riskler taşımadığından emin olmakla yükümlüdür. Bu işyerinde önlenabilir riskler içermediğini gördükten sonra bu işyerinin çalışmasına izin vermelidir. Keza çalışma süresi içerisinde de işyerinde önlenabilir risklerin oluşmasını engelleyecek biçimde gerekli işlemlerin yani bakım, onarım, yenileme, bilgilendirme çalışmalarının yapıldığından emin olmak zorundadır. Emin olmadığında ise o işyerini kapatmakla yükümlüdür.

1984 yılından buyana özellikle 2002 de hızlanan bir şekilde ülkemizde Kamusal Denetimin özel sektör tarafından yapılması diye bir uygulama oluştu. İş güvenliği uygulaması da buna bir örnek. Başka uygulamalar da var. Ancak başlangıç uygulaması Yapı Denetim Şirketleri. Bu tip şirketlerin tamamı için öngörülen model şöyle. Ortaklar belirli niteliklere sahip Sermaye şirketleri, çalışanlar da iş güvenliği uzmanları, Bu uzmanlar belirli meslekler mensubu olabiliyorlar. Bunları Bakanlık seçiyor. zaten deneyimli olan meslek mensuplarından alıyor. (Deneyim şartı) Eğitimden geçiriyor ve sınav yapıyor. Ancak bu sistemin çalışması mümkün değildir. Çünkü asıl olan çalışanların tarafsız olması gerekir.

Kamu görevlisinin olmazsa olmaz özelliği tarafsız olması koşuludur. Kamu görevlisinin işe girişi, işin yürütümü, işin sona eriş sebepleri kanunla belirlenmiştir. Normal şartlarda bir kamu görevlisini işvereni olan devlet canı istediği zaman işten çıkaramaz. Maaşını kesemez. Kamu görevlisinin işini kaybediş halleri, görevde yükselme şekilleri, sicillerinin düzenlenmesi vs usulleri kanunla düzenlenmiştir. ve yargı denetimine tabidir. Nitekim çok fazla yanlış sicil verilmesi, şahsi tayin davası kanunda usullere göre geri çevrilmekte memur işine geri dönmektedir. İş Hukukunda böyle bir müessese yoktur. İşveren sadece daha fazla para ödemek durumunda kalmaktadır. Ancak işçiyi geri almakla yükümlü değildir. Nitekim işe iade davalarının sonuçlarına bakıldığında işverenlerin genel olarak İş Kanunu 18. maddesi uyarınca işe iade edilen işçilerin "işe iade tazminatlarını da ödeyerek" geri almadıkları görülmektedir.

Kamu görevlisi için böyle bir uygulama yoktur. Bu nedenle Anayasa Mahkemesi'nin kararında da belirtildiği gibi, birtakım meslek mensuplarının görevi ihmal, suiistimal vb eylemlerine ağır cezalar tayin etmek yolu ile bu kişilerin kamu görevlisi olarak kabul edilmesini sağlamaz. Çünkü "iş güvenceleri" hiçbir zaman bir memurun sahip olduğu iş güvencesine sahip olmayacaktır. Bu nedenle bu kişiler tarafsız değil, işverene sadakat ilişkisi ile bağlı kişilerdir. Bu nedenle gerek Hukuk Muhakemeleri Kanunu, gerekse Ceza Muhakemesi Kanunu davanın taraflarından birinin yanında çalışan kişiyi "yeminsiz" olarak dinler. Çünkü hayatın olağan akışına göre tarafsız olamayacaklarını düşünmektedir. Onların bir de yemin altında dinleyerek suç işlemek durumunda bırakmak istemektedir. Çünkü mahkeme-

lerde yalan tanıklık etmek değil, yalan yemin etmek suçtur.

Yukarıda açıklanan durumda iş, işgüvenliği uzmanlarının çalışanı şirketinin işverene bağlıdır. Ancak bu işveren de bağımsız değildir. Çünkü ücretini "denetlenen" den almaktadır. Onunla denetlediği kişi arasında da menfaat ilişkisi vardır. Bu durumda hiç denetim yapılmamasından değil, ZAYIF hatta ÇOK ZAYIF bir denetimden bahsetmek gereklidir.

İŞTE SOMA DA BU MEKANİZMA YARGILANMIYOR. İŞTE TÜRKİYE'DEKİ HİÇ BİR İŞ CİNAYETİ DAVASINDA BU YARGILANMIYOR.

Ceza Mahkemesinin de böyle bir görevi yok. Ceza Mahkemeleri kimin ne kadar ihmali var diye bakıyor. İş Cinayeti oldu mu? oldu. Bu görev kime ait?; Mühendislere. Mühendisler içinde hangisinin ihmali var onu tespit edelim. Sonra bu işi denetlemekle görevli kim?. İş güvenliği şirketi. İş güvenliği şirketinin görevlileri kimler? a, b, c. tamam. Sonra İşveren bazı mühendislerin bazı şeyleri yapmalarına engel olmuş mu? Mühendis şunların, şunların yapılması gerekir demiş, yapmamış mı? Tamam işveren veya vekilini de cezalandıralım. Olmaz, olmaya-cak da. Çin de bir zamanlar, devrimden önce, karaborsacılık yapanları derhal idam ediyorlarmış. Karaborsacılık önlenmiş mi hayır. Sadece karaborsadaki malların fiyatı artmış.

Somadaki insanların isyanı ve çaresizliği buydu. İntikam tamam istiyorlardır. Ama asıl istedikleri, aynı olayın çocuklarının da başına gelmeyeceğini bilmek istemelerinden kaynaklanıyor. Yargılama sonunda suçlu bulduklarınızın hepsini assanız da bu çılgınlık bitmeyecek. Çünkü kimse intikam istemiyorlar.

Ama emin olun fiyordlara çarpan dalgaların gücüne sahipler.

Avrupa Parlamentosu'ndan Akkuyu mesajı: Vazgeçin! (*)

Türkiye raportörü ve Avrupa Parlamentosu Dış İlişkiler Komisyonu üyesi Parlamenter Kati Piri tarafından kaleme alınan ve 2014 yılında Türkiye'deki gelişmelerin değerlendirildiği rapor 11 Mayıs tarihinde AP Dış İlişkiler Komisyonu'nda kabul edildi, 10 Haziran'da AP Genel Kurulu'nda onaylandı. Aslında raporun oylamasının Mayıs 2015'te gerçekleştirilmesi planlanıyordu ancak önce Dış İlişkiler Komisyonu, ardından Genel Kurul'da çok sayıda değişiklik önerisi getirilince sonucun açıklanması Haziran ayına sarktı.

Yapılan değişiklikler sonucu ilk hâlden epey farklı bir boyuta taşınan rapor, son yılların en sert ifadelerinin yer aldığı AP raporu oldu. Çok önemli değerlendirmelerin ve tavsiyelerin yer aldığı raporda temel hak ve özgürlüklerle medyaya yönelik baskılar başta olmak üzere son dönemde Türkiye gündemindeki tartışmalı konuların hemen hepsi önemli yer buldu. Çevre ve enerji konularında ise raporda üç önemli vurgu vardı.

Bunlardan bir tanesi, UNESCO Dünya Kültür Mirası kriterlerinin 10'undan dokuzuna sahip dünyadaki tek yer olan Hasankeyf ve Dicle Vadisi'nin korunmasının önündeki en büyük engel olan Ilısu Baraj Projesi'yle ilgili. Ilısu Barajı inşaatının devam etmesinin esefle karşılandığı ifadesine verilen raporda, "Ilısu Barajı'nda hidroelektrik santrali çalışmalarının devam

ettirilmesi yönündeki kararın başta Kürt toplumu ve kültürü olmak üzere olumsuz sosyal, çevresel ve siyasi etkileri olacaktır" ifadeleri yer aldı.

Geçen yıl Soma ve Ermenek'teki maden kazalarında kaybedilen hayatların büyük üzüntüye sebep olduğu kaydedilen raporda, bu konuya geniş yer verilerek, şöyle dendi: "Türkiye'nin madenlerde güvenlik ve sağlık hakkında ILO (Uluslararası Çalışma Örgütü) Sözleşmesi'ni imzalaması olumlu bir gelişme; Sözleşme hızlı bir şekilde uygulamaya konmalıdır. Türk makamları ölümcül kazalarla ilgili süreçleri daha saydam bir tutumla ele almalıdır. Sendikal özgürlükler, sosyal diyalog ve sosyal ortakların katılımı çoğulcu toplumun gelişmesi ve Sosyal Politikada ilerleme sağlanması için gereklidir. Örgütlenme hakkı, toplu sözleşme, kamu ve özel sektör çalışanlarının grev hakkı AB müktesebatı ve uluslararası standartlarla uyumlaştırılmalıdır."

Çevre ve enerji alanına ilişkin en önemli vurgu Akkuyu nükleer santraline ilişkin oldu. Açık ve net ifadeyle raporda, "Türk hükümeti Akkuyu nükleer santrali inşa planını durdurmalıdır. Santralin yapılması öngörülen bölgenin deprem bölgesi olması nedeniyle buraya nükleer santral inşa edilmesi hem Türkiye hem Akdeniz bölgesi için tehdit içermektedir. Türkiye, sınırötesi bölgelerde çevreye olumsuz etkisi olması muhtemel önemli projelerle ilgili, diğer ülkeleri bilgilendirmeyi hazırlık aşamasında

öngören Espoo Sözleşmesi'ne katılmalıdır. Türk Hükümeti, Yunanistan ve Kıbrıs gibi Türkiye'ye komşu bölgedeki ülkeleri Akkuyu santrali ile ilgili gelişmelere dâhil etmelidir. En azından bu ülkelere süreçle ilgili danışmalıdır" ifadeleri dikkat çekti.

Bunun yanı sıra Rusya ile Türkiye arasındaki yakın enerji işbirliğinden duyulan endişeye yer verildi, "Türkiye AB'nin enerji güvenliği ile ilgili stratejik önem taşımaktadır ve yenilenebilir enerji alanında geniş bir potansiyele sahiptir. Türkiye ve Rusya arasında enerji alanındaki yakın işbirliği endişe sebebidir. AB Türkiye ile enerji alanında müzakereleri hızlandırmalıdır" dendi.

Akkuyu ile ilgili tespitlere dönecek olursak, aslında sivil toplum ayağında Akdeniz'de nükleere karşı bir işbirliği yaratılmış durumda. AP Yeşiller Grubu, Yunanistan, Türkiye ile hem Güney hem de Kuzey Kıbrıs'ın dâhil olduğu Nükleersiz Akdeniz Ağı, İstanbul'dan sonra ikinci toplantısını geçen ay Kıbrıs'ta ara bölgede gerçekleştirdi. Nükleersiz Akdeniz için bir deklarasyon açıklandı. Hem yurttaş mücadelesi hem de uluslararası sivil toplum işbirliği bundan sonraki süreçte Türkiye'yi nükleer tercihinde giderek daha fazla zorlayacak. Hükümet etmeye talip olanların dikkatine...

(*) *Haber : Gazeteci Pelin Cengiz*

modülpan®

Elektrik Ana Dağıtım Panoları İmalat İnş. San. ve Tic. Ltd. Şti.

www.modulpan.com.tr

info@modulpan.com.tr

Tel: 0.232 435 55 11

Kaliteli Hizmet için Yanınızdayız...

ENERJİ YÖNETİMİNE DOĞRU ANALİZÖR SEÇİMİ İLE BAŞLAYIN ARADIĞINIZ HERŞEY VE FAZLASI İÇİN;

ENERJİ ANALİZÖRÜ

- Türkçe menü ile kolay kullanım
- Geniş renkli LCD ekran (320 x 240 pixel 3,2")
- Yol gösterici pekkok ekran gösterimi
- Mikroişlemci de işletim sistemi kullanılmaktadır.
- Gelişmiş dinamik yazılım
- Akım ve Gerilim Trafo Oranları girebilme
- True RMS
- Gerilim, akım ve harmonik koruma
- Çok sayıda Alarm
- Hafıza (MicroSD 32 GB'a kadar)
- Şifre koruması
- Osiloskop (akım ve gerilim sinyalleri için)
- Grafik Raporlamalar (Guc,akım ve gerilim)
- Tarihe gore Raporlar
- 3P&4W , 3P&3W , ARON bağlantı

Ölçümler

- Gerilim (V1N, V2N, V3N ve V12, V23, V13)
- Akım (I1, I2, I3, ΣI)
- Güç Faktörü (PF1, PF2, PF3)
- Fazlara ait cosφ değerleri (Cosφ1, Cosφ2, Cosφ3, Σcosφ)
- Frekans (Hz)
- Aktif Güç (P1, P2, P3, ΣP)
- İndüktif Reaktif Güç [ΣQ(ind), Q1(ind), Q2(ind), Q3(ind)]
- Kapasitif Reaktif Güç [ΣQ(kap), Q1(kap), Q2(kap), Q3(kap)]
- Görünen Güç [S, S1, S2, S3]
- Aktif Enerji (ΣWh)
- İndüktif Reaktif enerji (ΣVARh(ind))
- Kapasitif Reaktif enerji (ΣVARh(kap))
- Nötr Akımı (I(N))
- Akım ve gerilime ait Toplam harmonik değerleri (THD-V ve THD-I)
- Peak ve Demandlar
- Akım ve Gerilimlere ait 3. - 31. harmoniklerin liste ve grafik olarak gösterimi
- % Akım dengesizliği
- % Gerilim dengesizliği

Alarm Raporları

Osiloskop

Harmonikler

Rapor sayfası

Takvim

Alarm Raporları

Enerjiler

Demand Ayarları

Reaktif Ceza'ya

RED

REAKTİF ENERJİ DENGELİYİCİ

Akıllı Reaktif Enerji Dengeleyici

Faz
Dengesizliği

Yüksüz
Çalışma

Kapasitif
Yük

Hızlı
Değişken Yük

BAKIM GEREKTİRMİZ

TAK KULLAN

Eski yeni tüm kompanzasyon panolarınıza ekleyin, cezadan kesin olarak kurtulun

3 kVAr

5 kVAr

7,5 kVAr

10 kVAr

20 kVAr

40 kVAr

80 kVAr

Piyasadaki bilgisayar haberleşmeli reaktif güç kontrol röleleri ile bir arada çalışır.

Sadece 3 faza alt voltaj uçları ve reaktif güç kontrol rölesinin haberleşme portu* bağlantısı yapılarak devreye alınır.

Her fazın reaktif enerji miktarını 10.000 adım hassasiyetinde dengeler.

Tak kullan özelliği sayesinde hiçbir ayar gerektirmez.

Kompanzasyon panonuza RED eklediğinizde

kontaktör hareketleri 10 kata kadar azalır, buna bağlı olarak kontaktör ve kondansatör ömürleri 10 kata kadar uzar

* RS-485 MODBUS RTU protokolüne uyumludur.

KOMPANZASYON SORUNLARINA ÇÖZÜMLER

www.alron.com.tr

0.232.459 69 98

Kaleyi içten fethedin

TRUVA

SAYAÇTAN KOMPANZASYON

Sayaç değerleriyle birebir kompanzasyon

+

Kombi
Sayaç

=

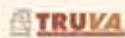
Cezasız
Fatura
Garantisi

BAKIM GEREKTİRMİZ

TAK KULLAN

SAYAÇTAN KOMPANZASYON

SERİSİ REAKTİF ENERJİ KOMPANZATÖRLERİ

Reaktif enerji bilgilerini doğrudan elektrik sayacından* alır.

Akım Trafolarına ihtiyaç yoktur.

Reaktif güç kontrol rölesine ihtiyaç yoktur.

Direk sayaçlar için ayar gerektirmez.

X5.../5A sayaçlar için sadece 'Çarpan' bilgisi girilir.

Özellikle sayacı orta gerilimden (O.G.) ölçüm yapan ve düşük yük koşullarında çalışan işletmeler için
GARANTİLİ ÇÖZÜM

* Haberleşme çıkışı Elektronik Elektrik Sayacı

AR-GE çalışmaları TÜBİTAK-TEYDEB tarafından desteklenmiştir.

FEDERAL®

"Türkiye'den Dünya'ya"

EasyPac Bara Sistemi
3 Kutuplu, 2-12 Yolu

Açık Tip Devre Kesiciler
63A - 5000A

EasyPac Dağıtım Panosu
1 Kutuplu, 12-36 Yolu

Yük Ayırıcılar
(Sığortalı - Sığortasız)
160A - 1250A

Kompakt Tip Devre Kesiciler
16A - 2500A

Çok Tarihli Elektronik
Elektrik Sayacı
Tıfrazlı - Monofazlı 100/20A

Testset Kontaktörü
20A - 63A

Kontaktörler
6A - 750A

Termik Röle
16A - 92A

Smart Erken
Uyarı Rölesi
2A - 32A

Yarı İletken
Kompensasyon Kontaktörü
15A - 50A

Kompansasyon Kontaktörleri
12A - 150A

Kondansatörler
167kVar - 30kVar

NH Sığortası
ve Akımları
6A - 630A

A.G. Akım Trafosu
(Mühürli - Mühürsüz)
30A - 4000A

Multimetre
V, A, Ohm, Hz

Güç Analizörü
2 - 33 Harmonikler
85485

Kompansasyon Rölesi
12, 16, 24

Aşırı Akım Rölesi

Voltmetre / Ampermetre
Dijital ve Analog
0-500V / 10A - 4000A

Paket Şalter
10A - 63A

Kıllı Emniyet Şalteri
20A - 63A

Doğalgaz Sayacı
Analog - Dijital

Otomatik Sığortalar FM3, FM6, FMD serisi
2A - 63A

Kaçak Akım Koruma Şalteri
25A - 63A

Sığortalı Kabinler
(Sıra Altı - Sıra Üstü)
9, 12, 16, 24

Dijital Elektronik Belirtiler

ASTA

"Dostlarımıza Tavsiyemiz **FEDERAL**"

1203/5 Sk. Yener Tınaz İş Merkezi No: 2/J
Yenişehir / İZMİR

EMA
ELEKTROMARKET & DRIVE CENTER

Tel : 0(232) 458 55 55 (pbx)
Faks : 0(232) 433 31 96
web : www.emaelektrik.com

Otomatik sigortalar
ve kaçak akım koruma
cihazları

Kontaktörler ve
motor yolvericiler

Osiconcept
Algılama ürünleri

Buton ve sinyal
lambaları

Kompakt ve
açık tip devre
tesisatları

Farkımız, bize duyduğunuz güven...

- müşteri odaklı satış anlayışımız,
- kalitesi ispatlanmış ürünler,
- stoktan teslimat
ile yanınızdayız...

SAVK®

Karanlıktan Şavk'a

Alışkanlıklarınızdan Vazgeçmeyin!

6W

530 Lümen

88 Lümen/W

**AURALED
SERİSİ**

**42 W Normal, 8 W Enerji Tasarruflı Lambaya Eşdeğer Işık
Downlight ve Sensörlü Armatürlerde Kullanıma Uygun Tasarım**

Körfez Geçişi Projesinde Sorular...

İzmir'de İnciraltı ile Çiğli arasında 3.5 milyar TL'ye yapılması planlanan otoyol ve raylı sistemi kapsayacak 'Körfez Geçişi Projesi' toplantısına meslek odaları temsilcileri, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı yetkilileri ve projeyi hazırlayan firma temsilcileri katıldı.

Binali Yıldırım'ın Büyükşehir adaylığı sırasında ortaya attığı projeler arasında yer alan, Karayolları Genel Müdürlüğü tarafından yapılacak projenin ÇED sürecinde Balçova, Çiğli, Narlıdere, Karşıyaka halkının katılması gereken toplantı Konak İlçesi sınırları içindeki İzmir Ticaret Odası Meclis Salonu'nda yapıldı. Toplantıya, ilçe halkından katılım olmazken, meslek odaları, sanayi kuruluşları ve dernek temsilcileri katıldı. Toplantıda proje ile ÇED dosyasını hazırlayan firma yetkilileri bilgi verdi.

İnşaatın 2017- 2022 yılları arasında 5 yıl süreceği öngörülmektedir. Körfez geçişinin otoyol bölümü Çiğli 2. Ana Jet Üssü yakınlarında Sasalı Kavşağı'ndan İnciraltı Çeşme Otoyolu arasında 12 kilometre, raylı sistem hattı ise Karşıyaka tramvayından başlayarak Üçkuyular iskelesine kadar 16 km uzunluğundadır. Proje 1.8 kilometre batırma tüp tünel, 4.2 kilometre uzunluğunda Körfez Köprüsü, 800 metre uzunluğunda yapay ada ve bağlantı yollarıyla toplam 8.2 kilometredir. Projeleri hazırlayan firmalar projenin yap işlet devret modeliyle yapılmasını önerdi. Maliyetin 3 milyar 520 milyon TL olduğu açıklandı. Firma yetkilileri finansal açıdan projenin fizibil olmadığını belirttiler.

Toplantıda söz alan meslek odaları temsilcilerinin proje ve kent için önemli olan sorularının bir çoğuna ya-

nıt verilmedi, soruların Bakanlık yetkililerine iletileceği söylendi. Mimarlar Odası İzmir Şubesi Başkanı Hasan Topal, sunum içerisinde fizibilite çalışmalarına tam uygun olmadığı ifadesi kullandığına dikkat çekti. Topal, "Fizibil olmayan bir projeyi neden uyguluyorsunuz? Neden buraya getirdiniz?

Önerilen İzmir körfezi geçiş projesi kentin onaylı planlarının hiç birinde yer almamaktadır. İzmir'in bütün ölçeklerdeki plan kademelerinin hiç birisinde böyle bir köprü-tünel geçişi ve projesi gereklilik olarak ortaya konmamıştır. Bu proje kent planlarının bir öngörüsü ve önerisi değildir.

Kentimizin 2009 yılı onaylı Ulaşım Ana Planı ayrıntılı trafik sayımları, hane halkı anketleri ve erişim ulaşım istekleri ve eğilimlerine göre kentin 2030 yılı projeksiyonu esas alınarak kent içi ulaşım türlerini, güzergahlarını ve uygulama takvimini belirlemiştir. Oluşan yolculuk istek hatları ve erişim ulaşım istekleri ile önerilen körfez geçişi- köprü tünel projesinin hiçbir ilişkisi kurulamamaktadır.

İzmir'in en önemli zenginliği doğal körfezidir. Bu projenin körfezi tahrip etme riski vardır. Bu proje İzmir'in ufuk çizgisini yok etmektedir. Belirli alanlar içerisinde İzmir'in doğal alanlarını ve sulak alanlarında zarar verileceği görülmektedir. Bu risklerin giderileceği söyleniyor. Nasıl giderilecek? Hong Kong, Amsterdam gibi örnekler verildi. Tarihi 150 yıllık kent örnekleriyle geçmiş 8 bin yıllık tarihe sahip kent nasıl bir tutulur?" diye sordu.

İnşaat Mühendisleri Odası İzmir Şubesi Başkanı Ayhan Emekli ise "Yapılacak bu proje kentin kuzeyi ile güneyini birleştirecek ama körfez

üzerinde uzun bir set çekecek. Konak Tüneli de bugün kentin doğusu ve batısı arasında bir ayrım yaptı. Projede yapılacak bu yolu İnciraltı'ndan Çiğli'ye giderken bu yolu kimler kullanacak? Bence şehir içi bağlantı yolu değil şehirlerarası bağlantı yolu olacak. Bu yol kent içi ulaşım problemine katkı sağlamıyor" dedi. Jeofizik Mühendisleri Odası İzmir Şube Başkanı Erhan İçöz projede yeteri kadar jeofizik çalışmalarının aktarılmadığını söyledi. İçöz, fay hatlarıyla ilgili detaylı araştırma yapıp yapılmadığına yer verilmediğini belirtti.

TMMOB İzmir İKK Sekreteri Melih Yalçın ise, şunları ifade etti: İzmir'in ulaşımına ayrılan bu bütçenin nasıl harcanacağına İzmir halkı karar vermeli. Bu bütçenin fizibilitesi olmayan bir proje yerine, daha etkin olan toplu ulaşım harcanması gerekmektedir. Bu bütçeyle yapılabilecek en az 60 kmlik metro uygulaması İzmir'in ulaşım problemine körfez geçişi projesinden daha çok çözüm sunacaktır.

Körfez geçişi projesiyle ilgili en önemli sorulardan biri ise 'projenin İzmir Körfezi'nin en büyük sıkıntısı olan sirkülasyonu engelleyip engellemeyeceği' oldu. Özellikle yapay adanın ve köprü ayaklarının sirkülasyon etkileyeceği belirtildi. Proje yetkilileri de yapay adanın sirkülasyona etkisi olacağını ama bunu minimize edecek model oluşturdıklarını söyledi. Adayı akıntı hızının düşük ve az olduğu noktada imal edeceklerini, köprü ayaklarının ise etkisinin olmayacağını savundular.

Gezinin Yıldönümü ve Ali İsmail Korkmaz

İki senedir aslında biz Gezi'yi konuşuyoruz, çünkü ne olduğunu tam anlayabilmiş değiliz. Halen daha herkes bulunduğu yerden ve kendi meşrebi doğrultusunda Gezi Parkı'nı tarif ediyor. Gezi Parkı'nda yer alanlar, onu başkaca ve kendi yerel özellikleriyle ve renklilikleriyle tarif ediyorlar. İktidar elbette başka bir biçimde tarif ediyor ve değişik muhalefet odakları, değişik siyasi eğilimler, hepsi bulunduğu yere göre Gezi'yi farklı tarif ediyor. Ama şu muhakkak ve bugün geldiğimiz eşik de onu gösteriyor: Bugün AKP iktidarının tek başına 13 yıldır hüküm sürdüğü iktidarının en azından sarsılması da gösteriyor ki, 2 yıllık süreçte **geldiler, muazzam bir özgürlük arzusu aşıladılar, gittiler ve hepimizi rahatlattılar**. Kanımca, 2 yılın sonunda AKP iktidarının bir parti olmaksızın iktidar kuramayacak aşamaya gelmiş olmasının arkasında en büyük gerekçe olarak Gezi Parkı duruyor. Çünkü iktidar açısından vaziyet çok somuttur. İktidar, o sokaktan gelen arzusunun, özgürlük ve doğrudan demokrasi arzusunun kendisine kastettiğini çok iyi bilmektedir. **Dolayısıyla Gezi Parkı'nın kendisi her ne kadar orada var olmak isteyenler açısından bir rüya olma vasfını sürdürüyorsa da, en az onun kadar, iktidar açısından da kabus olma vasfını sürdürüyor**. Dolayısıyla bu geldikleri aşama onlar açısından hayalin gerçek olduğu aşamasıdır, tam da budur. Onlar açısından kabusun gerçek olduğu aşamasıdır ve iktidatlarını kaybettiler Bunu Gezi Parkı ve sonrasında oluşan bu dinamik muhalefetin kendisi başardı.

Gezi Parkı'ndan bu yana oluşan demokratik muhalefet kültürünün, örgütsüz de olsa demokratik muhalefet

kültürünün hırpaladığı bir AKP var; ancak, bu muhalefet kültürünü önceleyen bir zemin de var muhakkak. Benim açımdan, Gezi Parkı'nda açığa çıkan muhalefet dalgası çoğunlukla karakteristik olarak sosyal demokratların var olduğu yerlerde kendisi var olagelmış bir muhalefet kültürüydü. Meclis içi muhalefetin imkanları tükenmiştir. AKP tek başına iktidardır, tek başına anayasaya müdahale edebilir, istediği yasayı istediği saatte geçirebilir ve bir muhalefet partisi olmanın bir yasayı engelleme imkânı yoktur. **Terörist olmanın şartlarından biridir 3 kişi bir araya gelmek ya da hak talep etmek. Kesilmesi planlanan bir ağaç için, kurutulması planlanan bir dere için bir araya gelmek, bir terör örgütü üyeliğinin sebebidir**, terör örgütü üyeliğinin unsurudur. Dolayısıyla Meclis dışı muhalefette olmak bir tehlikedir bu sistem için.

Dördüncü ayak medya. Adalet ve Kalkınma Partisi, o ana kadarki hiçbir iktidarın tahayyül etmediği ölçüde medyada büyük bir baskı uygulamış ve medyanın mülkiyet yapısını dönüştürmüştür. Bütün kanallar aşağı yukarı büyük bir propaganda aygıtına dönüştürülmüşken, el konulamayanlara "Alo Fatih" atanmışken, tam anlamıyla kontrol edemediği yerlerde ise maliye baskısı uygularken, bu kuşak açısından varılan nihai sonuç nedir; medyada muazzam bir görünürsüzlüktür.

O günlerden bugüne, en azından bu gençlerin sokağa çıkması için bütün koşullar hazır. Sadece sokağa çıkma hali kalmıştı, işte o oldu. Meclis içindeki partileri paralize ederek, Meclis dışındaki muhalefeti terörize ederek, medyayı susturarak, kamusal alanı kurutarak, bu gençlere sokağa

çıkılmaktan başka bir seçenek bırakmadılar.

O halde, **temsili demokrasi biterse, haklı olarak ve doğru olarak doğrudan demokrasi başlar**. Doğrudan demokrasi, Gezi Parkı günlerinde İstanbul'da 15 gün boyunca, diğer şehirlerde değişik günler boyunca devam etti ve gençler şunu bize öğrettiler. 15 gün boyunca Taksim Meydanı'na resmi üniformasıyla değil polis, zabıta bile giremedi. Polisin ve değişik **güvenlik kuvvetlerinin olmadığı bir toplumsal ve kamusal alanın, onların fiili olarak var olmadığı bir kamusal alanın onların var olduğu anlara göre daha güvenli olduğunu; yani toplumun, zor gücünü kullanan bir kolluk görevlisi olmadan daha güvenli bir toplum inşa edebileceğinin örneğini verdiler**.

Ali İsmail Korkmaz, bir doğrudan demokrasi şehididir. Gezi Parkı'nda sokağa çıkan kitlenin kendisini temsil etmektedir. Evveliyatında deneyimlenmiş bir politik geçmişi yoktur. Ali İsmail Korkmaz'ın en büyük politik deneyimi; lise 1, lise 2 öğrencisiyken Antakya'da, sınıf arkadaşlarını etrafına toplayıp, küçücük bir grupla aldığı karar sonucunda, pet şişe kapağı toplayıp engellilere tekerlekli sandalye almak, Hatay Huzurevi'ndeki yaşlılara çiçek vermek, okulun bahçesindeki çöpleri toplamaktır. Çocuklar Eti Park'ta toplanmışlardır, herkes slogan atmaktadır, Ali İsmail de atmaktadır, herkes gibi o da atmaktadır. Orada olmak, özgürlüğü dışa vurmak ve doğru-

dan demokrasiyi orada kendisi adına hayata geçirmekten başka bir arzusu yoktu, çok büyük hayalleri de yoktu, sadece orada olma arzusu vardı.

2 Haziran günü Eskişehir Emniyetinin polislere yayınladığı bir tebligat var. Orada der ki, “Emir veril-medikçe cop, silah ve benzeri şeyler kullanılmayacak. Halkla ve basınla karşı karşıya kalınmayacak, orantısız güç kullanılmayacak.” Bu emri yayınlayan emniyet müdür yardımcısı dâhil ve bu emrin ulaştığı bütün polis memurları buradaki kuralların hepsini ihlal ettiler; çünkü aslında neredeyse bu, işlenecek suçların örtülmesi amacıyla yayınlanmış bir tebligat gibi kayda girdi. Ali İsmail Korkmaz, 2 Haziran akşamı saat 22.00 sularında eyleme katılmak üzere geldiği Eti Park’ta ağabeyiyle konuşur. Ağabeyi o esnada Hataş’daki Gezi Parkı eylemine katılmıştır.

Ali İsmail Korkmaz, bulunduğu noktadan nereye yürür; Yunus Emre Caddesi’ne. Çünkü Adalet ve Kalkınma Partisinin binası bu cadde üzerindedir. On binlerce genç buraya yürüyüp protesto eylemi yapacaklardır. O gün ana caddede müdahale edecek polislerin yanı sıra, Terörle Mücadele Şubesinden 30 civarında polis çağırılır. Ara sokaklara kaçacağı iddia edilen göstericilere de müdahale edilmesi için. 2 Haziran akşamı saat 23.00 sularında, görüntülere göre, o sokağı bastılar, önce esnafı dövdüler, sonra dövdükleri esnafı yanlarına kattılar, sonra o sokakta elinde sopayla gezinmekte olan Serkan Kavak adlı kişiyi yanlarına aldılar ve onlarla beraber, yaklaşık 1 saat boyunca sokağa giren herkesi dövdüler. **Tanıkların anlatımına göre, sokak başları tutulmuştu, sokak içerisinde arabaların arkalarında saklanmışlardı, sokağa birini düşürmek istiyorlardı, birileri düşecekti ve onlar döveceklerdi.**

Bunlar buraya bir emirle mi gelmişlerdi; evet. Yazılı mı; hayır. Sözlü bir emirle burada görevlendirildiler. **Çünkü Ali İsmail sokağa girmektedir, polis telsizinden şu anons geçmekteydi: “Üzerimize çektik, dalıyoz.” Emir böyle.** Muhtemelen verilen emir budur; “Püskürtün.” Püskürtmeyi böyle algıladılar: Yere yatırıp döverek, kafasına tekme atarak, sopalarla insanlara vurarak. Böyle algıladılar.

Ali İsmail 10 Temmuz 2013’te hayatını kaybetti. Hayatını kaybettiği süre boyunca, hastaneye düştüğü andan hayatını kaybettiği ana kadarki 38 gün boyunca devlet bütün aygıtlarıyla bu suçu örtmeye çalıştı. Dövmekle ve öldürmekle yetinmediler, delilleri, görüntüleri kaybetmeye çalıştılar. Fırının görüntüleri önce sildirildi, sonra kurtarılın diye gönderilen bilirkişi tarafından bir dahi sildirildi. Sonra döven polislerden biri gitti, Ali İsmail’in sokaktan çıktığı anı gösteren kayıtların bulunduğu otele ait kameraları sildirdi. Düşünün, 36 tane görüntü kamerasından yarısı bozuk çıktı.

Öyle veya böyle, Ali İsmail sokakta dövülürken hasbelkader orada bulunmuş bir gencin tanıklık yapmasıyla dava çözüldü, görüntüler kurtarıldıktan sonra faillere ulaşıldı. En nihayet dava açıldığında, **tarikh sahnesine Vali Güngör Azim Tuna çıktı. Ali İsmail öldüğünde, “Arkadaşları dövmüş, suçu polisin üzerine atmak istemiş olabilirler” demişti. Ali İsmail’in arkadaşları mı, Valinin arkadaşları mı, kimin dövdüğü ortaya çıkınca, bu davanın Eskişehir’den sürülmesi için harekete geçti.**

Yargının ağır müdahalesiyle bu dava Kayseri’ye gitti. Ali İsmail’i döverek öldüren polis memuru kendisini şöyle savundu: “Bu ülkenin Cumhurbaşkanı, Başbakanı ve İçişleri Bakanı Gezi Parkı’nın darbe olduğunu iddia ediyor. Ben de tekme atarak

darbeyi bastırdım” dedi. Kendi tekmesine demokratik gönderme yaparak, Gezi Parkı’nda sokağa çıkanların darbeci olduğunu iddia ederek argüman geliştirdi. Şaşırtıcı mı; hiç değil. Avukat tutarken, 2011’de ve 2015 yılında, Adalet ve Kalkınma Partisinden Nevşehir milletvekili adayı olan birini tutmuştu. Cezaevinde, içeri düştüğünde, ailesi yardım dilemek için ilk AKP Batman milletvekilini aramıştı. Kaçınılmaz bir biçimde bu söyleme başvurmak zorundaydılar. Kaldı ki, onun dışındaki sivil tanıklar da zaten “Biz devletin polisine yardım ettik” dediler. Ta ki, **Ali İsmail’e tekme atan polis, yargılamanın sonunda, “Bana emir verenler de buraya gelsin” dediğinde, mahkeme nedense bir karar verme gereği duydu** ve Ali İsmail’e tekme atana 10 yıl ceza verip diğerlerine de ondan aşağıda cezalar vererek, salondan ayrılmak zorunda kaldılar.

Ali İsmail’e tekme atan ve onun ölümüne neden olan polis sadece bir polis değildir; o ceberut devlettir, Adalet ve Kalkınma Partisi adına insan öldüren devlettir. Ondak başka bir vasfı yoktur, cesaretini oradan almaktadır. Dolayısıyla bu 2 yılın sonunda geldiğimiz süreçte, aslında her ne kadar yargı aşamasına götüremesek de, billur bir biçimde o devlet şiddetinin görünür olmasını sağlamakta bir adım ilerlemiş olduk. Bugünden sonrası için, bu yapının açığa çıkarılması; **sadece dövenlerin değil, aynı zamanda emir verenlerin de yargı önünde hesap verebilmesini sağlamak gerekir. Aksi takdirde, yine bir sokak başında, yine karanlık bir sokakta bir başka Ali İsmail ölecektir. Bunu durdurabilmek, bu ölümlere son verebilmek ancak bu örgütlü yapının açığa çıkarılıp mahkum edilmesinden geçmektedir. 2 yılın sonunda geldiğimiz 7 Haziran süreci bu açıdan da bence bir ilerlemedir.**

Seçimler ve Toplumsal Muhalefet

Öncelikle Elektrik Mühendisleri Odasının 47. yılını ben de kutluyorum. Kuruluş yılı 68. 47 yıl sonra sadece mühendislik mesleğiyle ilgili değil; toplumun genel dinamikleriyle, toplumdaki direniş ruhuyla ilgili paneller düzenleyebiliyor.

Ben, 70'li yıllarını ODTÜ yurtlarında geçirmiş ODTÜ mezunu biriyim. O zamanki heyecana benzer bir heyecanla K Türkiye'de bir şeyler değişiyor hissine kapıldım ve hâlâ da bu his devam ediyor bende, bu inanç devam ediyor. 2013 Gezi isyanı Türkiye'de toplumsal muhalefet açısından, sol açısından bir anlamda makus talihin yenildiği, moral üstünlüğün ele geçirildiği bir dönüm noktası oldu. AKP açısından da, Tayyip Erdoğan açısından da bence iniş sürecinin başladığı, fikri hegemonyanın ve inandırıcılığın düşüşe geçtiği önemli bir an oldu.

Dünya toplumsal mücadeleler tarihine kayıt düşen en önemli olay Gezi olmuştur. Hatta izleyen günlerde Kanada'da, Hollanda'da, Brezilya'da, "Bizim neden Gezi'lerimiz yok, Türkiye'deki gibi isyanlar niye bizde olmuyor? Biz kaderimizi kabulleniyor muyuz?" tarzı yazılar yazılmıştır ve hemen arkasından da Brezilya'da Gezi benzeri ciddi bir ayaklanma olmuştur.

Gezi'nin en önemli bir niteliği de şudur: Kapitalizm ve hayatın gerçekleriyle bağdaşmaz diye düşünülen, bize hep böyle dayatılan; arkadaşı için fedakarlık yapmak, dayanışmada bulunmak, farklı düşünenlere hoşgörölü davranmak, özünde sol olan değerlerin hayatta bir karşılığının olduğu görülmüştür. Paranın geçerli olmadığı, bir anlamda herkesin kendi ihtiyacına göre tükettiği, herkesin olanakları ölçüsünde oraya katkıda bulunduğu,

hayal bile edemeyeceğimiz bir alternatif yaşam kurulmuştur, yaşanmıştır. Aslında egemenler açısından belki de en korkutucu olan budur. Yani ortak bir çadırdaki kalmak, yemeğini paylaşmak, barikatta birlikte direnmek, insanların toplumsal hafızasına kazınmıştır. Taksim'de, Gezi Parkı'nda, Ali İsmail'in direndiği Yunus Emre Caddesi'nde, aynı mekanlarda olmasa dahi, hayatın çeşitli alanlarında nerede bir haksızlık, eşitsizlik, adaletsizlik varsa, Gezi ruhunun orada kendini yine hissettireceğini hep düşündüm. Her koyunun kendi bacağından asıldığı, insanların kolektif eylemlere yatkın olmadığı, insanların kendi çıkarını düşündüğü şeklindeki kapitalizmin piyasa mantığının temelini oluşturan tezler aslında orada yıkılmıştır diye düşünüyorum.

Evet, Gezi özünde sol bir ayaklanmadır; ama çok farklı sınıfsal kesimleri, hayatta siyasi olarak yan yana duramayan kesimleri bir araya getirmiştir. Türkiye tamamen adaletli bir toplum muydu, liyakata göre bütün pozisyonların alındığı; hamili karta sahip olanın önünün açıldığı bir yer değil miydi; evet, öyleydi. **Ama bu kadar belirgin bir şekilde cemaat, tarikat ilişkilerinin öne çıktığı, sınavlarda muhafazakarlığın, AKP'ye yakın olmanın, muhafazakar bir kültürden gelmenin bu kadar belirleyici olduğu bir dönem yaşanmadı.**

Toplumsal muhalefet açısından -Birleşik Haziran Hareketi de bu tespiti yapmıştı- 7 Haziran seçimlerinin en büyük önemi AKP iktidarını geriletmektir. Bu anlamda çok ciddi bir adım atıldı. Çünkü tamamen AKP'yi siyaset sahnesinden silmek gerçekçi değildi, varılabilecek olan yer geriletmektir.

Tam oran vermek mümkün değil,

Prof. Dr. HAYRİ KOZANOĞLU

ama AKP'ye oy vermeyen yüzde 60'lık bir bloktan söz edilecekse, neredeyse bunun yarısı birinci olarak bu motivasyonla verdi. O anlamda, taktiksel oy verenler ve stratejik oy verenlere de rastlandı. "Acaba ben oyumu nereye verirsem bu hükümeti geriletirir?" Bu da çok doğru bir tespitti. Çünkü elinde devlet gücünü kullanan, bütün seçimler için devlet gücünü seferber eden, kendi yandaş medyasıyla yalan haberler yayan, insanların zihnini bulandıran bir rejimi geriletmek gerekiyordu, bu anlamda da bir fırsat oldu.

O anlamda da bileşenlerin birbirleriyle uzlaşmaktan çok, bir arada yaşamayı kabul etmek noktasından hareket etmeleri bence yeterli olacaktır. Neler yapılabilir? **Öncelikle kuvvetler ayrılığını tekrar tesis etmek; yani yasama, yürütme, yargının özellikle birbirlerini dengeleme ve denetleme görevlerini tekrar yerine getirebilmelerini sağlamak. Yani sarayda oturan kişi şunu söylüyor: "Yargı kararları icraatı zayıflatıyor. Yasama artık etkisini yitirmiştir, o da karar almayı yavaşlatıyor." Bunlar doğrudur, ama zaten bu dengeleme ve denetleme mekanizmalarının olmadığı; bir tane bilenin, bir tane karar vericinin bütün kararları aldığı bir rejim çok daha etkin olabilir, çok daha hızlı olabilir; ama bunun adı da faşizmdir.** Bunun hayalindeki rejim budur. Bir mecnunun hayalinde böyle bir rejim olmasının bir sakıncası olmayabilir; ama bu cumhurbaşkanı olarak

seçilmiş toplum açısından ne kadar büyük bir tehlike teşkil ettiğini unutmamak gerekiyor.

Bu anlamda, İç Güvenlik Yasasını rafa kaldıracak, yolsuzluk soruşturmalarını hızlandıracak; poliste, yargıda, bürokrasideki kadrolaşmanın önünü kesecek; toplumdaki dincileşmeye, gericileşmeye bir dur diyecek, kendisini bunlarla sınırlamış bir koalisyon gerçek işlevini yerine getirebilecektir ve sonra farklı görüşleri, farklı programları, farklı icraatları olanlar o icraatlarını geliştirmek fırsatı bulacaklardır.

Öncelikle AKP'nin geriletilmesi ciddi bir aşama olmuştur, topluma umut veriyor. Dediğim gibi, Gezi sürecinin bir devamı olarak görüyorum bunu. HDP'nin antidemokratik yüzde 10 seçim barajını aşması, gerek Kürt ulusal hareketi açısından, gerek Türkiye'deki demokrasi açısından çok önemli bir aşama olmuştur. Bunu da unutmamak gerekiyor, bunu da kayıt düşmek gerekiyor. Yani bir koalisyon şunları önüne koyuyorsa muhalefetten mevcut hükümeti destekleme noktasına geçebilirim: Birincisi, anti-kapitalist bir içeriği var mı; yani neoliberal politikaları, piyasa toplumunu, sermayenin emek karşısında egemen kılındığı, özelleştirmelerin diz boyu gittiği rejimi reddetmeyi, kamucu bir iktisat politikası uygulamayı önüne koyuyor mu, koymuyor mu?

İkinci kriter şu: Antiemperyalist bir nitelik taşıyor mu? AKP Hükümetinin Türkiye dış politikasını getirdiği nokta çok açıktır. Cumhuriyetin "Yurtta sulh, cihanda sulh" ilkesine doğru çekilen bir anlayış söz konusu olacak mıdır? Ama bu yeterli değildir. Sadece mezhepsel çatışmalar, ülkelerin iç savaşa sürüklenmesi, otoriter yönetimlerin ve diktatörlerin devrilmesi değil; burada antiemperyalizmin rolünü, başta Amerikan emperyalizminin rolünü gören, eşyanın adını koyan bir noktadan

dış politikasını belirleyecek midir?

Üçüncüsü de şudur: Türkiye'de bilimin, aydınlanma değerlerinin, dünyevi hakikat rejiminin hâkim kılınması, laikliğe sahip çıkılması gerekiyor mu, gerekmiyor mu?

"Yapı sökülüm" diye bir laf var; yani bir yapının sökülerek bileşenlerine ayrılması. AKP rejiminin bu üç ayağını; neoliberal politikalar, sömürü politikaları, saldırgan ve emperyalizmin güdümünde, zaman zaman emperyalizmin buyrukları dışına çıkacak saldırgan bir dış politika, diğeri de gerici, muhafazakar, mezhepçi bir rejim, bunu tasfiye edecek, bu antikapitalist, antiemperyalist, bilim ve aydınlanma doğrultusunda niyetini belirleyen bir hükümet olması halinde, muhalefet görevinden vazgeçmeye hazırım. Bu neoliberalizmde, savaş, saldırganlık politikaları, emperyalist doğrultuda politikalar ve gericilik gündemi çok önemsizdir veya bunlar yeterince gündeme getirilmekte midir, bunları hepimizin düşünmesi gerekiyor.

Bir dönem attığımız bir slogan vardı; "Küresel saldırıya karşı küresel direniş." Ama küreselleşme karşıtı hareketler 90'ların ortasında yükselip 2000'lerin başında etkisini yitirdi, ulusal nitelikli hareketler öne çıktı. Şimdi, bu ulusal nitelikli hareketlerin küresel dayanışma ayaklarını kurması, tek tek ulusal direnişlerin birbirleriyle daha fazla dayanışma içerisine bulunması gerekiyor. Kısaca, eşitlik, özgürlük, dayanışma gibi temel değerleri, solun değerlerini her zaman aramaya devam etmek gerekiyor, bunun için örgütlenmeler gerekiyor ve **temsili demokrasinin rolünü küçümsememek, ama direnişi sadece temsili demokrasiyle sınırlamamak gerekiyor.** Bu anlamlarda, halkın doğrudan doğruya söz, yetki, karar sahibi olduğu, şikayetlerini dile getirdiği, politika önerilerini tartışabildiği meclisler büyük önem taşıyor.

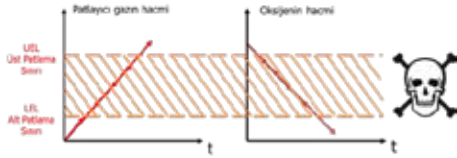
Burada her zaman karşılaştığımız bir sorun var : Biz bir taraftan kamusal hizmetleri savunuyoruz, ekonominin büyük ölçüde kamu eliyle yönlendirilmesini savunuyoruz; bu anlamda, yurttaşlık hukuku temelinde eğitim, sağlık, sosyal güvenlik hizmetlerinin verilmesini istiyoruz, öbür taraftan da burada ortaya çıkan sorunlar karşısında kendimizi bu taleplerle sınırlı tutarsak günlük hayata müdahale edemiyoruz. **Bir taraftan, örneğin eğitimin eşit, kaliteli, parasız, laik olması için talepte bulunacağız; öbür taraftan da gücümüzün yettiğinde, yani bizim gelecekte kuracağımız toplumun nüvelerini, Gezi'de yaratılan dayanışmanın iyi örneklerini yerellerde de yaratmaya çalışacağız;** ama öbür taraftan da bütün yurttaşlar için geçerli olan temsili demokrasiyle gerçekleştirilebilecek olan taleplerden de vazgeçmeyeceğiz. Bunlar kolay mı; değil. Sizler de kolay değil, zoru gerçekleştirmeye soyunan insanlar olduğunuz için, **Elektrik Mühendisleri Odası gibi örgütler de bu zoru gerçekleştirmeye soyunan örgütler olduğu için ve dayanışma toplumunun gereklerini yerine getirdikleri için de bunu gerçekleştireceğiz.** Dünyanın hiçbir yerinde, Türkiye'deki mühendis örgütlenmesi kadar halkçı, toplumdandan yana olan, ezilenlerin sorunlarını kendi sorunu kabul eden bir mühendis örgütlenmesi yoktur. Evet, elektrik mühendisleri de, diğer mühendisler de kendi sorunlarını yaşıyorlardır; ama toplumun genelinde elektrik mühendisi olan bir insan, sonunda yolunu bulur, işini de bulur, hayatın nimetlerinden de iyi kötü yararlanır. **Ama Elektrik Mühendisleri Odası 47 yıldır olduğu gibi, eminim ki bundan sonra da toplumda en fazla ezilen, en fazla dışlananın sorunlarını kendi sorunu kabul etmeye devam edecek, iyi ki de devam edecek.**

Endüstriyel Tesislerde Yangın ve Gaz Algılama Sistemleri-II

Elk.Müh. Özcan Uğurlu
ozcan.ugurlu@emo.org.tr

Yanıcı Gazlar ve Patlama Seviyeleri

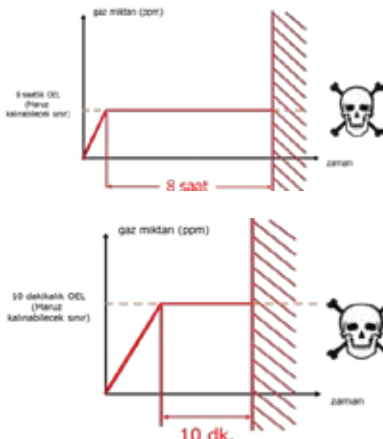
Ortamda bulunan yanıcı gazların miktarı alt patlama (LEL) ve üst patlama (UEL) arasında ise, oluşan en ufak bir kıvılcım patlama ile sonuçlanabilmektedir. Dolayısıyla bu gazları alt patlama sınırına gelmeden algılamak ve gerekli tedbirlerin alınması için uyarıları ve kontrol düzeneklerini projelendirmek gerekmektedir.

Zehirleyici Gazlar

Yanıcı Gaz	Patlama Seviyeleri		Buhar Yoğunlukları	Parlama Sıcaklıkları
	LEL	UEL	AIR=1	°C
Amonyak	15.00	28.00	0.58	630
Benzen	1.40	7.10	2.77	560
Bütan	1.80	9.00	2.00	410
Etilalkol	3.30	19.0	1.59	365
Heksan	1.20	7.50	2.97	233
Hidrojen	4.00	80.0	0.07	585
Metan	5.00	15.0	0.55	538
Pentan	1.50	7.80	2.48	285
Petrol	1.30	6.00	3.50	250/400
Propan	2.20	10.0	1.50	450

Ortamda bulunan zehirleyici gazların miktarı ppm (milyondaki parçacık sayısı) cinsinden ölçülmektedir. 8 saatlik OEL ile 10 dakikalık OEL değerleri cinsinden birtakım zehirleyici gazların ppm değerleri aşağıda belirtilmiştir. Dolayısıyla bu gazları çeşitli seviyelerde ölçümleyip, gerekli uyarı ve kontrol düzenekleri tesis edilmelidir.

ZEHİRLİ GAZLAR		OEL (8 saat)	OEL (10 dk)
Amonyak	NH ₃	25	35
Karbondioksit	CO ₂	5000	15000
Karbonmonoksit	CO	50	300
Klor	Cl	0.5	1
Hidrojen sülfür	H ₂ S	10	15
Nitrikasit	HNO ₃	2	4
Nitroendioksit	NO ₂	3	5
Nitrojenoksit	NO	25	35
Ozon	O ₃	0.1	0.3
Fosfin	Ph ₃	0	0.3
Sülfütdioksit	SO ₂	2	5

Yangın etkilerinin erken tespitinde kullanılan çözümler

Endüstriyel tesislerde yangın risklerini erken tespit etmek için tesisin her kapalı bölgesinde olası yangınların duman, sıcaklık ve alev etkilerinin öncelikleri öngörülmesi ve bu öncelikler doğrultusunda uygun tipte algılayıcılar seçilmelidir.

1. Duman Etkisi 2. Sıcaklık Etkisi 3. Alev Etkisi

Ortamda bulunan maddelere göre yangının etkilerinin ortaya çıkış önceliği değişkenlik göstermektedir. Örneğin ofis ortamında çoğunlukla ahşap, kağıt ve tekstil türevi malzemeler bulunduğu için, oluşan yangınlarda öncelikle duman yoğunluğu oluşur, beraberinde ısı artar ve sonrasında alevlenme oluşur. Dolayısıyla bu ortam için duman dedektörü ile erken algılama tasarlanması uygun olacaktır.

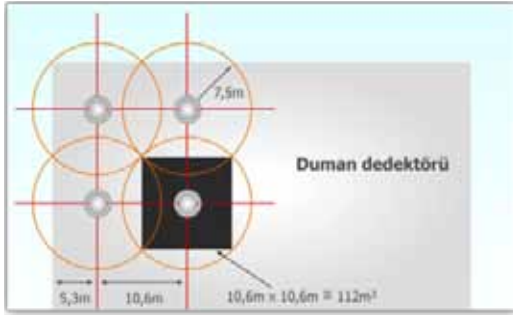
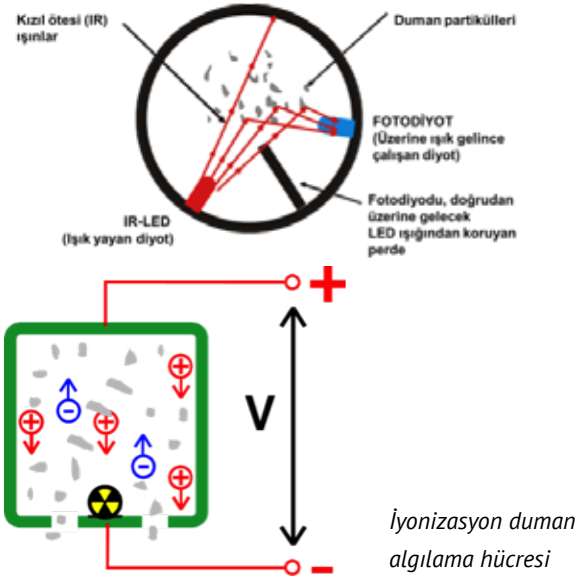
İçerisinde yanıcı gaz bulunan bir ortamda oluşan bir kıvılcım neticesinde önce patlama ve alevlenme oluşur, ısı artar ve sonrasında ortamda bulunan diğer maddelerin yanmaya başlaması sonucu duman ortaya çıkar. Dolayısıyla bu ortam için alev öncelikli bir algılama tasarlanması uygun olacaktır.

Noktasal dedektörlerle duman algılaması

Noktasal duman dedektörlerinin özellikleri ve performans ölçütleri TS EN 54-7 Standardında belirtilmiştir. Optik duman dedektörü seçimi TS CEN/TS 54-14 Standardının 6.4 ve 6.4.2 bölümünde yer alan şartlara göre yapılır. Binada, TS CEN/TS 54-14 Standardının A.5.3.8 bölümünde belirtilen korunması gerekmeyen alanlar hariç tüm kapalı

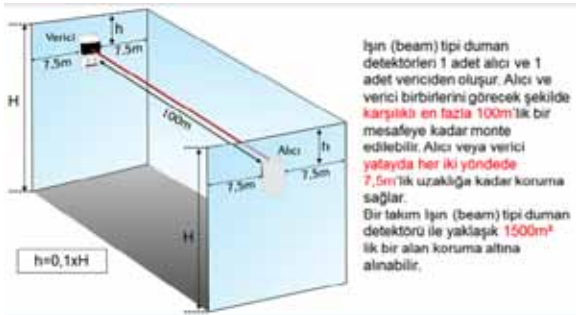
alanlarda dedektör tesis edilir. Optik duman dedektörlerinin yerleşimi TS CEN/TS 54-14 Standardının 6.5, 6.5.2 ve A.6.4 bölümünde yer alan şartlara göre yapılır. Yanlış alarmları önlemek için TS CEN/TS 54-14 Standardının Ek B.2 maddesinde yer alan bilgiler doğrultusunda seçim ve yerleşim yapılır.

Optik yöntemle duman algılama hücresi

İşin dedektörleri ile duman algılaması

Endüstriyel tesislerin tavan yükseklikleri genellikle ihtiyaçtan ötürü 6 metre ve üstünde olmaktadır. Tavanın yüksek olduğu ve duman algılamasının öncelik olduğu durumlarda işin tipi duman dedektörü ile algılama yapmak en uygun çözüm olarak sunulmaktadır.

İşin tipi duman dedektörlerinin özellikleri ve per-

formans ölçütleri TS EN 54-12 Standardında belirtilmiştir. Optik duman dedektörü seçimi TS CEN/TS 54-14 Standardının 6.4 ve 6.4.2 bölümünde yer alan şartlara göre yapılır. Binada, TS CEN/TS 54-14 Standardının A.5.3.8 bölümünde belirtilen korunması gerekmeyen alanlar hariç tüm kapalı alanlarda dedektör tesis edilir. Optik duman dedektörlerinin yerleşimi TS CEN/TS 54-14 Standardının 6.5, 6.5.2 ve A.6.4 bölümünde yer alan şartlara göre yapılır. Yanlış alarmları önlemek için TS CEN/TS 54-14 Standardının Ek B.2 maddesinde yer alan bilgiler doğrultusunda seçim ve yerleşim yapılır.

Aktif hava örnekleme yöntemi ile duman algılaması

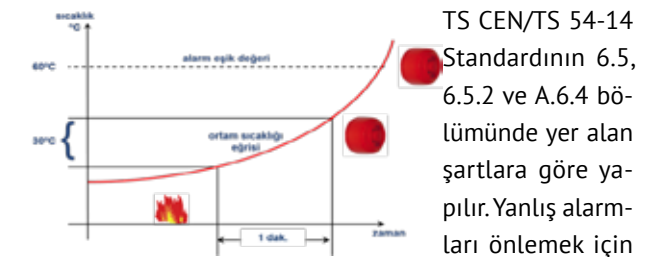
hava içerisindeki gerçek duman parçacıklarının miktarının ölçülmesi esasına dayanan algılayıcılar "aktif hava örnekleme duman dedektörleri" olarak adlandırılmaktadır.

Aktif hava örnekleme yöntemi ile duman algılaması yapan cihazların özellikleri ve performans ölçütleri TS EN 54-20 standardında belirtilmiştir. Bu dedektörler, TS CEN/TS 54-14 Standardının 6.4.2 ve 14.2 maddelerinde belirtildiği gibi hassas duman algılaması yapılması gereken yerlerde kullanılacaktır.

Sıcaklık algılaması

Ortam koşullarının duman algılama koşullarının uygun olmadığı ve yangının sıcaklık etkisinin öncelik olduğu durumlarda bu dedektör tipi kullanılır.

Sıcaklık dedektörlerinin özellikleri ve performans ölçütleri TS EN 54-5 Standardında belirtilmiştir. Optik duman dedektörü seçimi TS CEN/TS 54-14 Standardının 6.4 ve 6.4.2 bölümünde yer alan şartlara göre yapılır. Binada, TS CEN/TS 54-14 Standardının A.5.3.8 bölümünde belirtilen korunması gerekmeyen alanlar hariç tüm kapalı alanlarda dedektör tesis edilir. Optik duman dedektörlerinin yerleşimi

TS CEN/TS 54-14 Standardının 6.5, 6.5.2 ve A.6.4 bölümünde yer alan şartlara göre yapılır. Yanlış alarmları önlemek için

TS CEN/TS 54-14 Standardının Ek B.2 maddesinde yer alan bilgiler doğrultusunda seçim ve yerleşim yapılır.

Kablo tipi sıcaklık sensörü ile algılama

Doğrusal Kablo Tipi Sıcaklık Dedektörü özel olarak üretilen alev geciktirici ve halogen free bir kablo içerisine belirli aralıklarla

yerleştirilmiş sensörlerden oluşmaktadır.

Sistem kontrol ve değerlendirme ünitesinden ve içerisinde sıcaklık sensörleri olan sensör kablosundan oluşmaktadır. Sensör kablosu doğrudan veya bağlantı kutusu üzerinden özel bağlantı kablosuyla bağlanabilir. Sensör kablolarının sonlandırılmaları için sonlandırma elemanı kullanılır.

Doğrusal Kablo Tipi Sıcaklık Dedektörü nem, duman, toz, titreşim, buzlanma, aşındırma ve EMI'den (Elektro Manyetik Alan) etkilenmeyerek zor şartlar altında çalışabilmektedir. Bu nedenle dedektör, ağır sanayilerde (demir-çelik, kereste fabrikası gibi), kablo galerilerinde, enerji santrallerinde, soğuk hava depolarında vb. mekânlarda yangın algılama sistemi kurulabilmesine olanak sağlar.

Doğrusal Kablo Tipi Sıcaklık Dedektörünün kontrol ünitesi akıllı adresli yangın alarm santralleri ile RS-232 protokolü üzerinden Modbus haberleşmesi yapmaktadır.

Sensör aralığı uygulamaya bağlıdır ve özgürce seçilebilir. Dallenmiş kablo kurulumu mümkündür. Sıcaklık sensörlerinin her bir sabit adresleri sensörün tam fiziksel konumunu öğrenmeye olanak tanımaktadır.

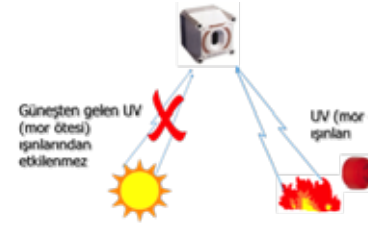
Kablo içerisinde yer alan tüm doğrusal kablo tipi sıcaklık dedektörleri santrallerde giriş cihazı olarak algılanmaktadır. Bu nedenle olay türü, bölge, mahal ismi, sebep/sonuç senaryolarında kullanılabilme gibi tüm giriş cihazı özellikleri doğrusal kablo tipi sıcaklık dedektörlerinde de tanımlanabilir.

Alev algılaması

Yangının patlama ve alevlenme ile başlangıç gösterme öngörüsü olan hacimlerde alev dedektörleri kullanılır.

Alev dedektörlerinin özellikleri ve performans ölçütleri TS EN 54-10 Standardında belirtilmiştir. Optik duman dedektörü seçimi TS CEN/TS 54-14 Standardının 6.4 ve 6.4.2 bölü-

münde yer alan şartlara göre yapılır. Binada, TS CEN/TS

54-14 Standardının A.5.3.8 bölümünde belirtilen korunması gerekmeyen alanlar hariç tüm kapalı alanlarda dedektör tesis edilir.

Optik duman dedektörlerinin yerleşimi TS CEN/TS 54-14 Standardının 6.5, 6.5.2 ve A.6.4 bölümünde yer alan şartlara göre yapılır. Yanlış alarmları önlemek için TS CEN/TS 54-14 Standardının Ek B.2 maddesinde yer alan bilgiler doğrultusunda seçim ve yerleşim yapılır.

Yangını en erken şekilde algılamak için kullanılan alev dedektörleri, ortamdaki alevi algılar ve hızlı bir biçimde cevap verir. Alev dedektörlerinde alevin mor ötesi (UV), kızıl ötesi (IR) ve mor ötesi/kızıl ötesi birlikte (UV/IR) gibi etkilerini algılayan sensör yapıları olmakla birlikte, ortamdaki değişik dalga boylarındaki ışık etkilerinin yanlışlıkla algılanması durumu ile karşılaşılabilir. Bu durumun yaşanmadığı IR3 alev dedektörlerinde, 3 adet IR sensör üç değişik kızılötesi dalga boyunda karşılaştırma yaptığı için asılsız alarmlar engellenmiş olur. Ani alev parlamalarında yaklaşık 2 ile 30 saniye içerisinde sinyal verirler. 4-20 mA çıkışları olduğu gibi ve mahaldeki alev büyüklüğüne göre farklı iki sevide de alarm ve hata bilgisi verebilirler.

Tozlu ve nemli ortamlarda kullanılan algılama ve uyarı cihazlarının koruma sınıflarının belirlenmesi

Su, toz, nem, dokunma gibi etkenlere karşı alınan önlemler için, "International Protection" kelimesinden kısaltılmıştır. IP işaretinden sonra gelen rakamların anlamı aşağıdaki tabloda kısaca özetlenmiştir.

IP		Koruma Sınıfları	
		Katı Cisimlere Karşı Koruma	Sıvılara Karşı Koruma
0	Koruma Yok	0	Koruma Yok
1	50 mm'den daha büyük katı maddelerin girmesi engellenmiştir	1	Dikey olarak düşen su damlacıklarına karşı korunmuş
2	12,5 mm'den daha büyük katı maddelerin girmesi engellenmiştir	2	Düşey ile 15 ° açıda kadar olan su damlacıklarına karşı korunmuş
3	2,5 mm'den daha büyük katı maddelerin girmesi engellenmiştir	3	Düşey ile 60 ° açıda kadar olan yağmur damlacıklarına karşı korunmuş
4	1 mm'den daha büyük katı maddelerin girmesi engellenmiştir	4	Herhangi bir doğrultudan sıçrayan suya karşı korunmuş
5	Toz girmesi engellenmiştir. (Tehlikeli toz birikimi olmaz)	5	Herhangi bir doğrultudan püskürtülen suya karşı korunmuş
6	Toz Kesinlikle girmez	6	Deniz fırtınasındaki su kuvvetine eşit su püskürtülmesine karşı korunmuş
		7	15cm ile 1m arasındaki derinlikte suya daldırılmada girecek suya karşı korunmuş
		8	Belirlenen koşullarda uzun süre su altında su girmesine karşı korunmuş

“Türkiye Ulusal Yenilenebilir Enerji Eylem Planı” Üzerine Değerlendirme-I

Elk. Müh. M. Salih Ertan
EMO İzmir Şb. Enerji Komisyonu Üyesi
salih.ertan@emo.org.tr

Üç yabancı kuruluşun (bir banka, bir uluslararası genel danışmanlık kuruluşu ve bir ülkenin enerji bakanlığı) desteği ile Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı (ETKB) tarafından kaleme alınan, “Türkiye Ulusal Yenilenebilir Enerji Eylem Planı” (YEEP) belgesi, 2014 Aralık ayında yayımlanmış bulunuyor. YEEP Belgesine ilişkin bir değerlendirme yazısı aşağıda yer almaktadır.

YEEP’i kaleme alanlar; “Elektrik Enerjisi Piyasası ve Arz Güvenliği Strateji Belgesi”, “İklim Değişikliği Eylem Planı 2011-2023”, Enerji Verimliliği Strateji belgesi 2012-2023” ve “ETKB Stratejik Planı 2010-2014” başlıklarıyla dört belgenin YEEP için kılavuz olarak alındığını belirtiyorlar. Hemen belirtmek gerekir ki, YEEP gibi, anılan bu belgelerin de esas temeli, 2008 yılında, dönemin AKP Hükümetince, bir devlet taahhüdü olarak kaleme alınmış bulunan, “Avrupa Birliği Müktesebatının Üstlenilmesine İlişkin Türkiye Ulusal Programı” başlıklı ana çerçeve belgesidir.

ANA MEVZUAT: AB MÜKTESEBATI

402 sayfalık Ulusal Program belgesinde ele alınan otuz iki (daha son-

ra otuz üç) adet fasıldan biri de Enerji konusu olmuştur. Belgenin bu bölümünde, enerji alanında Türkiye’nin yerine getirmesi gereken ev ödevleri yer almaktadır. AB ile bütünleşme sürecinde, Türkiye’nin izlemesi gereken yol haritası, esas hatlarıyla bu ana belgede ortaya konulmaktadır. Toplam 402 sayfalık Ulusal Program metninde gönderme yapılan ve birçoğunun da Türkiye’nin yasal sistemi içerisinde yer alması öngörülen “AB Buyrukların” (EU Directives) uç uca toplamı yüz binlerce sayfayı bulmakta olup, bunların gereğini yerine getirmek ise bir “Herkül Görevinin”(!) dahi çok fazlasıdır. Bütününü yerine getirmenin neredeyse olanaksız olduğu bir kodlar yığını, mevcut üye ülkeler de dâhil olmak üzere hemen hiçbir babayığit ülkenin harcı olarak gözükmemektedir.

Enerji konusunda, Türkiye’den atılması beklenen adımlar, belgenin ilgili konu başlıkları altında sıralanmıştır. YEEP belgesinin hazırlanması ve hayata geçirilmesi, T.C. Devleti adına ETKB’nin, işte bu ana çerçevedeki yükümlülükleri arasında bulunuyor.

YEEP’nin hemen giriş bölümünde (sayfa 9 – s.9), YE’ye dayalı elektrik enerjisi üretimi ve Enerji Verimliliği konularının, Türkiye Enerji Politikasının iki önceliğini oluşturdu-

ğu belirtilerek, YEEP belgesini bütünlemek üzere “Ulusal Enerji Verimliliği Eylem Planı” hazırlanmasının da sırada olduğu ifade ediliyor. Bu tür belgelerde alışılmış bir kurgu olduğu üzere, “Beklenen Enerji Tüketimi 2013-2023” başlıklı ikinci bölümde, ülkemizin enerji görünümü, geçmişteki verilerle, geleceğe ilişkin kestirimlerin yer verildiği grafiklerle sunuluyor.

Bu noktada, öncelikle belirtilmesi gereken bir saptamaya yer vermek gerekiyor. O da şudur: Ülkemiz ekonomisinin geleceğe ilişkin büyüme beklentilerini yansıtan tahmin verileri doğru değildir. Belgenin kaleme alındığı ve yayımlandığı günlerde, belgede öngörüleni çürütecek şekilde, ülkemiz ekonomisinin büyüme oranları %3’ün altına inmiş bulunuyordu. Belge’nin anılan bölümünde, 2012-2017 dönemi için %5,1 olarak öngörülen büyüme tahminin, 2018-2030 dönemi boyunca %4,3 düzeyinde olacağı belirtilmektedir. Bu öngörülerin hayli iyimser olduğu açıkça ortadadır. Türkiye, %3,0 ve bunun altında kalan oranlarda büyümeye mahkûm olmuş bir görünüm sergilemektedir. Dolayısıyla, ekonomideki büyüme oranlarına koşut olacağı tahmin edilen enerji talebi rakamları da ciddi bir kuşkuyla karşılanmalıdır (s.16-17). Geçerken şunu da belirtelim:

Bu bağlamda benimsenen varsayım, büyüme ve enerji talebi artış oranları arasında kuvvetli bir korelasyon / ilişileşim olduğı şeklindedir ki, bunu yanlış olarak değerlendirmiyoruz.

Ara sonuç: Öngörülen büyüme oranlarına dayalı olarak hazırlanmış bulunan tablo ve grafiklerin (s.8,17-20, 23-24), gerçekçi olmadığı da ortadadır.

HES KONUSU VE HES'LERİN GELECEĞİ

ETKB kaynaklı diğer rapor ve belgelerde de yer verilen ve YEOP'de de tekrarlanan bazı yanlışlara da, bu arada, işaret etmek gerekiyor. Şöyle ki: Barajlı HES'ler hala YE sınıflamasına dâhil ediliyor. Oysa genel kabul gören YE literatürüne göre, bu sınıflama doğru olmayıp, sadece 50 MW'a kadar kapasiteli nehir tipi HES'ler YE tanımlamasına girmektedir. Baştan kabul böyle olunca, 2023 yılı hedefleri arasında, elektrik enerjisi üretiminin %30 oranında YEK'ten kaynaklanacağı da öne sürülebiliyor. Peki, acaba önümüzdeki dönemde, su kaynaklarımızı geçmişte kullandığımız şekilde kullanmayı sürdürebilecek miyiz? Çok kuşku... Türkiye, süratle "su fakiri" bir ülke haline geliyor.

Günümüzde, su ve enerji tek bir döngü içinde bütünleşmiş iki kaynak oldukları halde, yaşamsal önemdeki bu iki kaynağın birlikte yönetilmesi gerektiği yönünde bir anlayış, ancak yakın bir zaman önce gelişmeye başlamıştır.

Yapılan tahminlere (kaynak: TÜİK ve DSİ) bakılırsa, 2030 yılında nüfusu 90 milyona yaklaşacak olan ülkemizde, kişi başına üretilabilir temiz su miktarı 1120 tona düşecektir. Bu miktar günümüz itibarıyla 1500 ton/kişi düzeyinde bulunuyor. Bu veriler temelinde, su kaynakları bakımından ülkemizin "yarı çöl rejimine" gireceği anlaşıyor. Bu durumun başta

gelen etmeni ise, Küresel Isınma ile buna bağlı İklim değişikliği olgusudur. Günümüzün gerçeği şudur: Enerji, çevre, su yönetimi, gıda tedarik zincirini de içine alan tek bir sorunsala dönüşmüş bulunuyor. Bu konulardan hiç biri kendi başına ele alınamaz. Bütüncül yaklaşımlarla, ortak politika ve stratejilerinin planlanarak ivedilikle hayat geçirilmesi zorunluluğı bulunmaktadır.

Bu en geneli kapsayıcı bakış açısından hareketle, İklim Değişikliği olgusunun dünya üzerinde en belirgin olduğu iki bölgeden birinde (Doğu Akdeniz havzası ile ABD'nin Orta-Batı olarak bilinen bölgesi) yer alan ülkemizde, Su-Çevre-Enerji bütünleşik alanında, bir eylem planının oluşturularak uygulanmasının yaşamsal bir önemi bulunuyor. YE, bu alandaki en önemli araçların başında geliyor. YE konusunu esas alan YEOP belgesinde, İklim Değişikliği olgusuna altı yerde atıfta bulunulurken, bunların hiç birinde bütünleşik bir planın gerekliliğine vurgu yapılmıyor. Bu ise, çok önemli bir eksiğe işaret ediyor.

Bütünleşik bir plan kapsamında,

su kaynaklarımızın, bundan böyle, geçmişteki şekilde kullanılmayacağı ve yeni su kullanım modellerine ilişkin belirlemelerin yer alması gerektiği kanısındayız. Dolayısıyla, HES'lerin, bir enerji kaynağı bileşeni olarak, gelecekteki rolü incelikli olarak tartışılması gereken bir konu olarak önümüze çıkıyor. Tekrarla, belirtelim ki, YEOP metninde bu konuya hiç değinilmemektedir.

İLGİLİ KURUMLAR/BAKANLIKLAR ARASINDA EŞGÜDÜM

Enerji konusunun çoklu-disipline bir alan olduğu bilinen bir gerçektir. Enerji konularının, çevre, tarım, ormancılık alanları ile birlikte, bir bütünlük içerisinde ele alınması gerektiğine yukarıda işaret edildi. Bu noktadan hareketle, ETKB'nin, plan ve uygulama etkinliklerini, diğer ilgili bakanlıklar ile bir eşgüdüm çerçevesinde yürütmesi gerektiği sonucuna (doğallıkla) varılıyor. Bir örnek olarak, ilgili bakanlıklar arası, ortak görev gruplarının oluşturulması gündeme gelebilir.

YEOP metninde böyle bir eşgüdüm planlamasına hiç değinilmemektedir. Bu ise, ciddi bir eksiklik olarak göze çarpıyor. Söz konusu eşgüdüm, yukarıda belirtilen çerçeveden daha da kapsayıcıdır. Örnekle; biyoyakıt üretiminin teşviki, petrol ithalatını ikame edici bir rol oynayacağından, kontrol edilebilir maliyetler ve dışa bağımlılık etkenleri bakımından büyük önem taşıyor. Gel gör ki, daha aşağıdaki satırlarda da değinileceği üzere, akaryakıtta uygulanan büyük orandaki dolaylı vergiler, Hükümet için önemli ve vazgeçilmez gibi görünen bir gelir kalemini oluşturuyor. Peki, birbirine karşıt gibi görünen bu iki durum nasıl uzlaştırılabilir? Açıktır ki, geniş ölçekli bir eşgüdüm çer-

çevesinde, birbiriyle ilgili konuları bağdaştırmak zorunludur. YE yatırımlarında, Lisanslama ve Yetkilendirme sürecinde yer alan bürokratik işlemlerin muhtelif bakanlıklar ve kurumlar arasında uyumlandırılması konusunda temenniler tekrarlanıp dururken, bu kurumlar arasındaki “koordinasyona” vurgu yapılmış olduğunu da ayrı tutalım. Bu konuya son bölümde daha ayrıntılı olarak değineceğiz.

ANALİTİK OLMAYAN SALT BETİMLEYİCİ BİR ÜSLUP

Belgenin şekil / “format” ve kurusuna ilişkin olarak göze çarpan bir kusur da, ağırlıklı olarak betimleyici ve sıklıkla temennilere yer veren bir tarzın benimsenmiş olmasıdır. Bir Eylem Planı yapısı içerisinde, hareket noktaları oluşturacak tespitlere / saptamalara yer verilmesi doğaldır. Ancak, bu saptamalardan hareketle, belirlenecek hedeflere nasıl ulaşılmasının planlandığı ana hatlarıyla (hiç değilse bir Kavram Planı çerçevesinde) ortaya konulmalıdır. Esas fikir itibarıyla, bir Eylem Planının, durum saptamaları ile tanımlanmış öncüllerden yola çıkarak, belirlenecek onarıcı/kurucu eylemlerin; nasıl bir plan/işleyiş dâhilinde, hangi birimlerce, ne gibi araçların (teknik ve üst yapı) kullanılabileceği bilgisiyle birlikte ve bir zaman akışı tablosu içerisinde aşamalarıyla ifade edilmesi beklenirdi. Eylem Planı, adı üzerinde, öncelikle bir Planlama Anlayışını gerektirmektedir. İlgili alanlarda, bir planlamadan eser var mı?

YEOP metninde; kendi başına, bağlantılarından yalıtılmış, tekil durum saptamalarıyla beraber, adeta bir danışmanlık kimliğiyle, metnin sunulacağı üst makama tavsiyeler niteliğinde temennilerin bolca yer aldığı dikkat çekiyor. Bir plan kurgusundan uzak görünümlü metinde yer alan durum saptamalarından örnek vermek

gerekirse, “Enerji Yoğunluğu” konusu üzerinde durulabilir. YEOP metninden bir alıntı:

“... diğer yandan 2023 yılında enerji yoğunluğunu yani birim GSYH başına tüketilen enerji miktarını 2011 referans yılında gerçekleşmiş olana göre en az yüzde 20 düşürmeyi amaçlamaktadır.” (s.8)

“... Ayrıca, ülkedeki enerji yoğunluğu (birim GSYH başına tüketilen birim enerji), 1.000 ABD\$ GSYH başına 0,27 TEP’dir ve bu rakam diğer referans sayılabilecek AB ülkelerinden daha yüksektir.” (s.9)

“... diğer yandan 2023 yılında enerji yoğunluğunun yani birim GSYH başına tüketilen enerji miktarını 2011 yılı referans olarak en az yüzde 20 düşürmeyi amaçlamaktadır.” (s.10)

“... Türkiye birim GSYH başına enerji tüketimi (enerji yoğunluğu) bakımından Polonya dışında diğer büyük Avrupa ülkeleri ile karşılaştırıldığında en yüksek değere sahip ülkelerden birisidir. Bu değer 2000 yılı 1.000 ABD Doları GSYH başına 0,27 TEP olarak gerçekleşmiştir.” (s.13)

Aynı ifadenin usandırıcı ve anlamsız tekrarları... Metin boyunca yukarıda aktarılanlara ilaveten üç ayrı yerde daha bu ifadenin tekrarlandığı dikkat çekiyor. Peki, “Enerji Yoğunluğunu” azaltmak üzere atılacak planlı adımların ipuçları veriliyor mu? Hayır, verilmiyor. Bir konu başlığı, diğer konular ve bu arada belgenin esas konusu olan YE ile yakın bağından yalıtılmış olarak tekrarlanıp duruyor.

Metne serpiştirilmiş muhtelif tekrarlar sadece bu örnekle sınırlı değil; 2023 yılında YE’nin (ETKB’nin ısrarla YE sınıfına dâhil ettiği HES kapasitesi dâhil) toplam elektrik üretiminin %30’unu karşılayacağı şeklindeki ifade de, pek çok yerde aynı sözcüklerle tekrarlanıyor. Başka örnekler de var. Tekrar yoluyla mesajın vurgusunu

güçlendirmek ve/veya unutkan okuyucunun belleğini zinde tutmak (!) amacı da pekâlâ güdülmüş olabilir.

YEOP belgesinde, açıklığa kavuşturulması gereken pek çok noktadan birisi, kendi başına önemli bir konu başlığı olan İklim Değişikliği bağlamında ortaya konmuş bir ifade... Deniyor ki:

“ • Yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımının, enerjinin verimli kullanımının ve temiz kömür teknolojilerinin teşvik edilmesi,

• Sera gazı emisyonlarının azaltılması ... ”

Metinde yer alan ve genel temenni niteliğindeki çok sayıda ifadeden sadece biri... Peki, somut olarak, söz konusu teşvik nasıl ve hangi araçlarla sağlanacaktır?

Belgenin daha ileri bölümlerinde değinilen 5346 sayılı YEK Yasası ve bununla ilişkili ikincil mevzuat vasıtasıyla... Teşvik ve destek mekanizmasının çerçevesi ise 6094 sayılı ek yasa kapsamında belirleniyor? Peki, bunlar yeterli mi? Elbette ki, değil, yasal sürecin pratikte nasıl çalıştığına bakmak gerekiyor. Bıktırıcı uzunlukta ve yatırımcının gözünü yıldıracak nitelikteki bürokratik süreç, YE yatırımlarının önünü tıkıyor. İlgili mevzuatı uygulama konumundaki ETKB ise bu işlemler sanki bir başka kurumsal yapı tarafından üstlenilmiş ve yürütülüyor havasında, konu hakkındaki dilek ve temennilerini sıralıyor. Bir de şu var: “Temiz Kömür Teknolojileri de” nedir? Anlaşılan, “Karbon Tutma ve Depolama yöntemlerine atıfta bulunuluyor. Bu ise genel geçer, basmakalıp bir ifade olup, ülkemizin üzerinde yer aldığı “Anadolu Plakasının” halen aktif çok sayıdaki faylarla arızalanmış jeolojik yapısı nedeniyle, söz konusu yöntemlerin Türkiye’de uygulanma şansı hemen hiç yoktur.

Nikola Tesla Müzesi Müdürü Branimir Jovanovic ile Söyleşi

Röportaj : Elk.Elo.Müh. Ali Fuat Aydın
ali.fuat.aydin@emo.org.tr

-Kısaca kendinizi tanıtabilir misiniz?

1955 yılında Belgrad'da doğdum. 1977 yılında Makina Mühendisliği Fakültesini bitirdim. Nikola Tesla Müzesi'nde öğrenci görevli olarak işe başladım ve daha sonra 2001 yılına kadar profesyonel olarak çalışmaya devam ettim. Müzede, stajyerlikten müdürlüğe kadar bütün pozisyonlarda görev yaptım. Zagreb Üniversitesi'nde Tarih ve Bilim Felsefesi alanında yüksek lisans yaptım ve Belgrad Makina Mühendisliği Fakültesi'nde doktoramı 1995 yılında tamamladım. Bütün tezlerim değişik yönleriyle Tesla'nın çalışmalarına adanmıştı. Geçtiğimiz on yılda, Belgrad'da Uygulamalı Ekoloji Fakültesi'nde yenilenebilir enerji alanında ve sürdürülebilir gelişme üzerine danışmanlıkla ilgilendim. Ekim 2014 ayından bu yana tekrar Nikola Tesla Müzesi müdürü olarak görevdeyim.

- Nikola Tesla'nın neden önemli olduğu hakkında bilgi verebilir misiniz?

Tesla son dönemin bağımsız bilim insanlarından biri, bir dahiydi. Kendisinden sonra bilimin bir ekip çalışması olduğu ilkesi benimsenmiştir. Tesla modern uygarlığa bir çok önemli katkılar sağlamıştır. Bunlardan en önemlileri sanayide alternatif akım kullanımına ilişkin patentleri, sinyallerin kablosuz iletimi ve özellikle ilginç olanı 20. yüzyıl başlarında Dünya'nın elektriksel potansiyelini kullanarak enerjinin kablosuz iletimi üzerine çalışmaları olmuştur. Makina mühendisliği alanındaki dahiyane buluşları her ne kadar elektrik mühendisliği alanındakilerin gölgesinde kalmış olsa da son yıllarda bu buluşları da dikkat çekmeye başlamıştır. Ayrıca, bu noktada, Tesla'nın teknoloji ve modern toplumun gelişimi arasındaki ilişkiye olan yansımalarına da dikkat çekmek istiyorum.

- Nikola Tesla Müzesi hakkında bilgi verebilir misiniz?

Nikola Tesla Müzesi günümüz Sırbistan sınırları içerisinde yer alan Belgrad kentinde 1952 yılında kurulmuştur. Bilimsel dokümanları dahil olmak üzere Tesla'nın tüm kişisel eşyaları ve külleri ABD'den getirilerek müzede bulundurulmaktadır.

Müzenin en önemli bölümü 160.000 parçadan oluşan dokümanlar, yazışma ve araştırma notlarıdır. Bu koleksiyon UNESCO'nun "Dünya'nın Hafızası" listesine konmuş ve kendi türü içerisinde dünyanın en büyük bireysel bilimsel koleksiyonu olma özelliğine sahiptir. Müze, birbiriyle bağlantılı üç bölümden oluşmaktadır: Tesla'nın mirasının korunması ve sergilenmesi ile ilgili kültürel bölüm; araştırmalar, yayınlar, Tesla'nın çalışmalarına ilgi duyan bireyler ve akademik kuruluşlarla işbirliğini içeren bilimsel bölüm ve Tesla'dan kalanların korunmasına yönelik anı bölümü.

- Elektrik Mühendisleri Odası tarafından İzmir'de düzenlenen Nikola Tesla Sempozyumu hakkında düşünceleriniz nelerdir?

Çok iyi organize edilmiş bir sempozyum. Gençlerin ilgisinin yanı sıra Türkiye'nin bir çok yerinden üst düzey akademisyenlerin ve mühendislerin katılımından çok etkilendim.

- Elektrik Mühendisleri Odası ile Nikola Tesla Müzesi arasında gelecek dönemde işbirliği olanakları konusunda düşünceleriniz nelerdir?

Elektrik Mühendisleri Odası'nın yöneticileri ile yaptığım görüşmelerde Nikola Tesla Müzesi'nin, bu işbirliğinin devamı ve daha ileri seviyelere çıkar-

tılmasına yönelik ilgisini zaten ifade etmiştim. Bunun bir çok yolu bulunmakta. Örneğin, gelecekte çeşitli etkinliklerin organize edilmesi, enerjinin kablolu iletimi gibi günümüz bilim adamlarının ilgisini çeken Tesla'nın çalışmalarından araştırılmasına yönelik ortak projelerin yürütülmesi gibi.

- Nikola Tesla ile ilgili dünya çapında gerçekleştirilen diğer etkinlikler, topluluklar ve çalışmaları hakkında ne düşünüyorsunuz?

Tüm dünyada Tesla'nın kişiliği ve

çalışmalarını değişik yönleriyle araştırılan faal gruplar ve bireyler bulunmaktadır. Bu, doğru yönlendirilmesi gereken büyük bir enerji. Bu nedenle, buna yönelik çabaların nitelikli bir şekilde yönlendirilmesine yardımcı olacak kuruluşlara çok önemli görevler düşüyor. Bu açıdan, Elektrik Mühendisleri Odası İzmir Şubesi büyük öneme sahip.

7- Türkiye'deki elektrik mühendislerine yönelik bir mesajınız var mıdır?

Sempozyumun giriş bölümünde değerli Türk akademisyenlerinin top-

lumsal gelişimi yönlendirmede modern bilim insanı sorumluluğunun bilincinde olduklarını gördüm. Bu farkındalık ve sorumluluk Tesla'da da mevcuttu ve buna göre zaman zaman zor kararlar alması gerekmişti. Modern toplumda benzer örneklerle rastlanması pek mümkün olmamakla birlikte Elektrik Mühendisleri Odası'nın bu alanın korunması ve aktarımında gerekli olan vazgeçilmez bir örnek olarak kalacağına inanıyorum.

Kitap Tanıtımı

ÖLÇÜ TRANSFORMATÖRLERİ ve SAHA TESTLERİ

Yazar : Mustafa Pustu • ISBN No: 978-605-01-0692-3 • EMO Yayın No: GY/2015/591

Yayın Yeri: Ankara • Sayfa Sayısı: 346 • Ederi: 45,00 TL

Enerji sektöründe çalışan; teknisyen, tekniker, mühendis, her kesimden işletme personeli ve ölçü transformatörleri hakkında bilgi sahibi olmak isteyenlerin başvuracağı bu kitap; birçok uluslararası standart ile alanında öncü yerli ve yabancı birçok kuruluşun güncel dokümanlarından yararlanılarak hazırlanmıştır. Son yıllarda elektrik enerjisi üretim ve dağıtım hizmetlerinin özelleşmesi, enerji alım ve satımlarının gerçek zamanlı olması zorunluluğunu getirmiştir. Ölçü transformatörleri enerji satan ve alan için terazi görevi yapmaktadır. Bu kitapta, enerji üretim ve tüketiminin her geçen an katlanarak arttığı günümüzde, elektrik sistemlerinde çokça kullanılan ancak gerektiği kadar öneminin farkında olunmayan ölçü transformatörlerine detaylı olarak yer verilmiştir.

MÜŞTEREKLERİMİZ, PAYLAŞTIĞIMIZ HER ŞEY

Yazar : Jay Walljasper • Çeviri: Tuncay Birkan, Savaş Kılıç, Müge Gürsoy Sökmen, Özge Çelik, Barış Cezar, Bülent Doğan • Yayına Hazırlayan: Özde Duygu Gürkan, Eylem Can, Semih Sökmen
Kapak Tasarımı: Emine Bora

Metis yayınları tarafından Mayıs ayında "Toprağı ve suyu, ekonomiyi, interneti, demokrasiyi, mahalleleri, ormanları, parkları, hepimize ait şeyleri nasıl korumalı? Nasıl geliştirmeli? Sahadan bir eylem kılavuzu" duyurusuyla Türkiye'nin bugünkü sorunlarının çözümü için bir yeni ufuk olması dileğiyle yayınlandı.

Kitabın "Müşterekler: Türkiye'de Mücadelenin Odağında" bölümünde Gezi Parkı'ndan Validebağ savunmasına, Yırca'nın zeytin ağaçlarından Datça'nın badem ağaçlarına, suyu gasbedenlere inat suyun savunulmasına, mahallelerden forumalara pek çok konuya yer verilmiş. Kentimizin yakın tarihinde büyük bir yer alan Kordonboyu kazıklı yol projesine karşı yürütülen mücadele de "Bir Sivil Kalkışma Öyküsü: Kordonyolu" (Haluk Tekeli) bölümünde karşımıza çıkıyor. TMMOB İzmir İKK tarafından uzun yıllar sürdürülen mücadele sonrasında bugünkü rekreasyon alanı özelliğine kavuşan Kordon'un öyküsü okuyucuyu sınırsız karşılıyor. Konak tünelinin trafiğe açıldığı ve körfez geçişinin tartışılmaya başlandığı bugünlerde dünyada verilen mücadele örnekleri ile müştereklerimizi ve kamu mülkiyetini tekrar gündeme sunuyor.

Vendetta

- Halay çekerek örgüt propaganda yaptıkları gerekçesiyle 10 ay hapis cezası verilen Semra ve Sinan Gören çifti iki aylık bebekleriyle hapse girmek üzere. "Çektikleri halayı nerede sakladıklarını açıklamayan sanıkların ..."
- **Sorumlu olmayan herkesin yargılandığı ya da hapse atıldığı MİT TIR'ları rezaletinde, silah taşındığını ortaya çıkaran Can Dünder, Erdoğan tarafından tehdit edildi." Bunu bedelini ağır ödeyecek, öyle bırakmam onu" Davutoğlu ise daha akılcıydı.. "İçinde ne olduğu kimseyi ilgilendirmez, beni bile"**
- Son bir ayda yalnızca TRT'de 45 saat konuşup, siyasi partileri geçen bir seçim çalışması yapan tarafsız Cumhurbaşkanı'nın 400 vekille başlayan atarlanmaları 258 vekille ve balkonsuz son buldu. AKP balkona çıkacak -uzun ya da kısa- birini bulamazken, Erdoğan kendine ait, 1 saat sessizlik rekorunu yeniledi. 48,5 saat. Başkan olacam diye evden çıkmış, çıkış o çıkış. Yayın akışında 17 saatlik boşluk oluşan A Haber ise Brezilya dizisi yayınlama kararı aldı.
- **TCDD kuşetli vagonlarda -yataklı değil- kadın erkek karışık yolculuk yapılmasını yasakladı. İffet kontrol!**
- Erdoğan'ın "Kürt sorunu yoktur" açıklaması yerini buldu. Sorunu olmayan Kürtler ile sorunu olan Türkler birleşti, HDP barajı geçti. Evren'in %10 barajı, ölümünden 25 gün sonra yıkıldı, Erdoğan'ın başkanlık hayalleri de onunla birlikte.
- **Tek başına iktidara gelemesse istifa edeceğini söyleyen Davutoğlu, Türkiye'deki siyasi geleneğe uyararak sözlerine açıklama getirdi. "Seçim çalışmalarını Tayyip yürüttüyse o istifa etsin".**

- Bülent Arınç Gökçek'in yolsuzlukları konusunda, seçimden sonra yapacağı parsel parsel açıklamaları erteledi. "Erken seçim olacaksa ondan sonra, ya da daha sonra. En iyisi iktidara gelince."
- **"İftar sofralarını israf sofralarına, iftar çadırlarını bir gösteri aracına dönüştürmeyin" diyen Diyanet İşleri Başkanı, Ak Saraydaki iftara, kendisine "jest" olarak tahsis edilen zırhlı mercedesle geldi.**

- Hilafet özlamlilerin eyleminde ortalıkta gözükmeyen ve İstanbul'un en işlek caddelerinden birinin 2 saat işgaline göz yuman polis, Birleşik Haziran Hareketi'nin "Demokrasi İstiyoruz" yürüyüşüne müdahale etti. Bu da yetmedi; İstanbul LGBTİ Onur Yürüyüşüne de biber gazı ve plastik mermi ile saldırdı. Hilafet istemine hoşgörü, demokrasi, eşitlik, özgürlük istemine plastik mermi.
- **Danışmanı Ahmet Sever'in yazdığı kitapta, Abdullah Gül, "Dört Bakanı doğrudan Yüce Divana gönderiyor", "Gezi konusunda pek hassas oluyor". Hiç böyle hatırlayamadığımız Gül, "Geri dönüşüm kutusundan geri yükleniyor."**
- Akçakale'de incelemelerde bulunan Urfa Valisi, kendisine yöneltilen İŞİD bağlantılı soruları beğenmeyince gazetecileri gözaltına aldırdı. "Susma hakkına sahipsiniz, soracağınız her soru aleyhinize delil olarak kullanılabilir"
- **TÜBİTAK'ın yeni başkanı CERN'deki büyük hadron çarpıştırıcısı için, "Allah'a şirk koşmaktır" demiş. Adam ülke günaha girmesin diye duruyor orada. Düşünmesi yeter. Allah razı olsun.**
- Çanakkale 18 Mart Üniversitesi'nin sınırları içinde bulunan 18 bin m² lik alan Bilal Erdoğan'ın vakfı TÜRGEV'e verildi. Bilal ise üzgün. "Keşke 100 Mart Üniversitesi olsaydı, o zaman 100 bin m² verirlerdi. Ama mart ayı 31 çekiyor. O zaman 31 Mart Üniversitesi olsaydı bari."
- **Bakanlar'ın "senin önüne yatarım" diye kanundan korudukları Rıza Sarraf'a ihracat ödülü verildi. Verenler hemen çark etti. "Keşke vermeseydim". "Onu hayatımda hiç görmedim". Seçim sonuçlarının faydaları.**
- En mütevazı iftar masası kuruldu. Yemekleri tuzsuz yapıp tuzluğu tam ortaya koyulacak bir masa. Masasın bir ucunda iftar açılırken diğer ucunda sahur yapılıyordu. Artık Elin NASAsı varsa bizim de uzaydan görülen MASamız var.
- **1071 Malazgirt Savaşı'ndan beri mecliste olan Deniz Baykal, 2002 de Erdoğan'la yaptığı başlangıcı 2015 de yine Erdoğan'la tekrarlıyor. Yeni Türkiye'ye yeni başlangıç.**

**Uluslararası Akredite Edilmiş
Laboratuvarlarda
TS EN 61439 - 1 / 2
STANDARTLARINA UYGUN
TİP TEST DENEYLERİ YAPILMISTIR**

EGEpan®
ENDÜSTRİYEL PANO SANAYİ

Beyan akımı (In): 4000 A'e kadar
Beyan tepe dayanım akımı (Ipk): 148 kA'e kadar (1 sn)
Beyan darbe dayanım gerilimi (Uimp): 8 kV'a kadar

Koruma sınıfı: (TS EN 61439-1-2) IP40'a kadar
Koruma sınıfı: (TS EN 62208) IP67'e kadar
Darbelere karşı koruma: IK10

EGEpan®
ENDÜSTRİYEL PANO SANAYİ

7407-1 Sokak No: 14
Pınarbaşı - İZMİR
Tel: 0 232 478 05 46
Fax : 0 232 478 05 48

www.egepan.com
egepan@egepan.com

TS EN 61439 - 1 / 2

Denizci tipi
sistemlerimiz
uluslar arası sularda...

Denizci Tipi Yangın Algılama ve Alarm Sistemlerimiz yıllardır (Türk Loydu) tip onay sertifikasına sahip olduğu gibi, IACS* üyesi klas kuruluşu olan Russian Maritime Register of Shipping'den tip onay sertifikası olarak uluslar arası sularda da tercih edilir olmuştur.

* IACS üyesi klas kuruluşları:

maxlogic & mavigard
yangın ve gaz algılama sistemleri

www.mavili.com.tr

mavili@mavili.com.tr

T: +90 216 466 45 05